Ἔτος Γ' 1886 — Ἐν Ἀθήναις 27 Ἰουλίου — Ἀριθ. 126

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ
Προπληρωτέα
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Ἐν Ἑλλάδι. . . . . Δρ. 10
Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ . . . Φρ. χρ. 12

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥΣ

ΕΒΔΟΜΑΣ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΦΥΛΛΟΝ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ «ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ»
Ἐν ὁδῷ Μουσῶν ἀριθ. 6.

Ἕκαστον φύλλον τιμᾶται λεπτῶν 25.

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἔργα καὶ ἡμέραι.
Ἀνέκδοτος ἔκθεσις τοῦ Γεωργίου Αἰνιᾶνος περὶ τῶν κατὰ ξηρὰν ὁρίων τῆς **Ἑλλάδος** (τέλος).
Ἡ Μάγκδις καὶ τὸ Βιολίον.
Τὸ σχοινί (διήγημα)
Ἑλληνικὴ ἑορτὴ ἐν Βερολίνῳ.
Πάρεργα.
Φιλολογικά.
Ἐπιγραμματικά.
Βιβλιοκρισία.
Βιβλιογραφία.
Ἀπαντήσεις ἄνευ ἐρωτήσεων (Φραγκίσκος Λίστ. — Ἐκ τοῦ βίου τῶν Μορμόνων. — Ὁ διάστημος ναυτίλος).
Ἀντιδήλωσις.
Πνευματικαὶ ἀσκήσεις.—Λύσεις.
ΕΝ ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΙ. Δόξα καὶ Ἔρως Μυθιστόρημα.

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

Πάντες καθ' ἑνός. Ἐὰν ἡ Ἀγγλία, ἡ Ῥωσία, ἡ Γερμανία, ἡ Αὐστρία καὶ αὐτὴ ἡ Ἰταλία, ἰδίᾳ ἑκάστη, ἀγωνίζονται περὶ κυριαρχίας ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Ἀνατολῇ, φυσικὴ συνέπεια εἶνε ὅτι πᾶσαι ὁμοῦ ἐργάζονται καθ' ἡμῶν.

Καὶ εἶνε μὲν ἀληθὲς ὅτι, ὅταν πολλοὶ ἐπιτίθενται καθ' ἑνός, καὶ μάλιστα ὅταν οἱ πολλοὶ εἶνε ἅρπαγες τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἑνός, χαρακτηρίζονται οὗτοι δι' ἐπιθέτων οὐχὶ τόσον τιμητικῶν, ἀλλ' ἡ ἐν ᾗ ζῶμεν Δαρβινιστικὴ ἐποχὴ τῆς καταπόσεως τοῦ ἀσθενικοῦ ὑπὸ τοῦ ἰσχυροτέρου δὲν διακρίνεται ἐπὶ ἠθικῇ ὑπερευαισθησίᾳ.

Ὁ κόσμος ἄλλοτε ὠνειροπόλει καὶ σήμερον ἐμπορεύεται.

Ἄλλοτε ἐφονεύοντο διὰ τὴν δόξαν τῆς πατρίδος καὶ ἑαυτῶν, σήμερον φονεύονται συνήθως ὅπως ὑψωθῶσιν ἢ καταπέσωσιν αἱ ἀξίαι ἐν ταῖς χρηματιστηρίοις...

Ὁ τύπος, ὁ τοσαύτας κραυγὰς ῥήξας ὅτε κατὰ τὴν ἐπανάστασιν αἱματοκυλίετο ἡ Ἑλλάς, σήμερον, ὅτε, ἀποκεκλεισμένη, ἐπιβεβουλευμένη, ἐρραδιουργημένη, προδεδομένη αὕτη, ἐφόνευσε χιλιάδας ἀτυχῶν Τούρκων σφηνηδὸν πρὸς εἰσβολὴν παρατεταγμένων καὶ φαλάγγηδὸν ὁδηγουμένων ὑπὸ κρατίστων Γερμανῶν στρατηλατῶν, τῶν εὐγενῶν τούτων ἀποστόλων τοῦ ἐν ἰσχύϊ πολιτισμοῦ, ὅτε ἐφόνευσε τρεῖς Τούρκους στρατηγοὺς καὶ πλείστους ἀνωτέρους ἀξιωματικούς, χρησιμωτάτους εἰς τὴν ἀτυχῆ Αὐτοκρατορίαν διὰ τοὺς πραγματικοὺς αὐτῆς ἐχθρούς, τοὺς πείθοντας αὐτὴν ν' ἀγωνίζηται ὑπὲρ τῆς ἐν τῇ Εὐρώπῃ καταρρευσάσης κυριαρχίας της, ὅπως μὴ ἐννοῇ τὰς ἐν τῇ Ἀσίᾳ πραγματικὰς αὐτῆς ἀπωλείας... ὁ εὐρωπαϊκός, λέγομεν, τύπος, ὁ ὡς ἀγύρτης θηριοτρόφος ἐξυμνήσας τὰς ἀρετὰς τοῦ Λεόντος τῆς Σλίβνιτσας, σήμερον σιγᾷ... Ἀλλ' ἀγνοοῦσιν ἴσως οἱ πολλοὶ ὅτι σήμερον τὸ πλεῖστον τοῦ τύπου, ὅστις ἐν Εὐρώπῃ εἶνε ἡ ἐπικερδεστάτη τῶν ἐπιχειρήσεων, εὑρίσκεται εἰς χεῖρας Ἑβραίων!...

Σήμερον καὶ οἱ βασιλεῖς ἐμπορεύονται, ὡς ἐκηρύχθη δημοσίᾳ ἐν τῇ Ἱσπανικῇ Βουλῇ!... Ὁ δὲ *πανεμπορισμὸς* οὗτος, φυσικὸν εἶνε νὰ παταξῇ κυρίως τὴν χώραν, ὅπου αἱ ἰδέαι, ἡ ἠθικὴ καὶ τὸ καλὸν ἀπεθεώθησαν!...

◇

Ἀλλὰ μήπως τοιαύτη δὲν ἦτο ἀνέκαθεν ἡ θέσις τοῦ Ἕλληνος κατὰ τῶν περιβαλλόντων αὐτὸν μυριαρίθμων πληθυσμῶν;! μήπως ἐπὶ αἰῶνας ὅλους δὲν ἠγωνίζετο διαρκῶς κατὰ τῶν ἁρπακτικῶν ὁρδῶν τῆς Δύσεως καὶ τοῦ Βορρᾶ;!

Καὶ κατὰ τίνος φυλῆς δὲν ἠγωνίσαντο αἱ ἰσόθεοι Ἑλληνικαὶ πολιτεῖαι, καὶ κατὰ τίνος φυλῆς δὲν ἠγωνίσατο ἡ ἔνδοξος Ἑλληνικὴ Αὐτοκρατορία, ἣν κατὰ τὰς μισελληνικὰς διδαχὰς ἐξακολουθοῦμεν καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ ἀποκαλοῦντες Βυζαντίνην ἢ Βυζαντινήν, Βυζαντίαν ἢ Βυζαντιακὴν καὶ οὐκ οἶδα πῶς ἄλλως;

Ἡ μακραίων ὅμως Τουρκικὴ δουλεία ἐξήλειψεν ἀπὸ τῆς μνήμης τῶν Ἑλλήνων τά τε ὀνόματα καὶ τὰς διαθέσεις τῶν ἐφησυχαζόντων ἁρπάγων, ἡ δὲ Ἑλληνικὴ ἐπανάστασις περιέβαλεν αὐτοὺς διὰ τῆς γοητείας τοῦ *προστάτου*, ἣν τόσον ἐπιτηδείως ὑπὲρ ἑαυτῶν ἐνέπνευσαν.

Καὶ ὄντως *αἱ Προστάτιδες Δυνάμεις* εἰργάσθησαν λίαν ἐπιτηδείως μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων. Ἀφοῦ μετ' ἐκπλήξεως εἶδον κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὀκταετοῦς ἀγῶνος, ὅτι οἱ βασανισθέντες, δεκατισθέντες, ἐκπατρισθέντες Ἕλληνες δὲν ἐξεφυλίσθησαν ὑπὸ τοὺς διαφόρους κατακτητάς, ἐσκέφθησαν ὅτι μόνον ἐσωτερικαὶ ταραχαί, στάσεις, διχόνοιαι διὰ τὸν λαὸν καὶ τοὺς ἄρχοντας, *ἀποκλειστικὴ ἀρχαιολατρεία*, καὶ μῖσος πρὸς τὸν μεταγενέστερον Ἑλληνισμὸν διὰ τοὺς ἐκπαιδευομένους, δύνανται νὰ παρακωλύσωσι τὴν πρόοδον τοῦ ὀργῶντος καὶ φρονηματίου Ἑλληνικοῦ λαοῦ, δύνανται νὰ ἐπενεργήσωσιν ὥστε οἱ τῆς ἐλευθερωθείσης ταύτης γωνίας ἄνθρωποι ἐπιλήσμονες τοῦ προορισμοῦ αὐτῶν καὶ τῶν καθηκόντων νὰ μεταβληθῶσιν εἰς ὁμάδα ματαιοδόξων, ὡς μόνον ἰδανικὸν αὐτῶν ἐχόντων... τὸ νὰ κτίσωσι καὶ αὐτοὶ μεγάλην τινὰ οἰκίαν.

Ἕνεκα τῶν τοιούτων ἐνεργειῶν ἀπωλέσαμεν τὸν μέγαν Κερκυραῖον Κυβερνήτην, καὶ εἰσήχθη ἡ φραγκοκρατία, ἥτις ὡς κατάκτησις μὲν οὐδὲν ἴσχυσε κατὰ τῶν ἑλληνικῶν ἠθῶν καὶ τοῦ χαρακτῆρος, ὡς βασιλεία ὅμως ἐπέδρασε δηλητηριωδῶς.

Ἀλλὰ καὶ μόλα ταῦτα ἡ Ἑλληνικὴ ἀπομώρανσις δὲν ἐθεωρεῖτο ἐξησφαλισμένη· προσεκολλήθη ἡ Ἑπτάνησος εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἢ κατ' ἀπαισιοδόξους τινάς, κατὰ σκέψιν μὴ πάντῃ ἀβάσιμον, προσεκολλήθη ἡ *Ἑλλὰς εἰς τὴν Ἑπτάνησον*, καὶ ὅτε πλέον τὰ τεκταινόμενα ἐν τῇ Ἀνατολῇ κατ' ἀνάγκην θὰ καθίσταντο καταφανῆ, παρεχωρήθη μέρος τῆς Θεσσαλίας καὶ τῆς Ἠπείρου εἰς τὴν Ἑλλάδα!...

Καὶ ὁ ἐθνικὸς λήθαργος παρετάθη καὶ ἐπέπρωτο μόλις τὰ τελευταῖα ἀπαίσια γεγονότα νὰ ἀφυπνίσωσιν ἡμᾶς καὶ νὰ μᾶς ἐξαγάγωσι τῆς ἀπάτης.

◇

Οὐδέποτε τῇ ἀληθείᾳ ἠλπίζομεν ὅτι θὰ ὠφείλετο ἐθνικὴ εὐγνωμοσύνη εἰς τὴν τόσον ἀδεξίως πολιτευθεῖσαν κυβέρνησιν τοῦ κ. Δηλιγιάννη καὶ τὴν τόσον ἀθλίως προσενεχθεῖσαν ἀντιπολίτευσιν τοῦ κ. Τρικούπη· καὶ ἐν τούτοις τὸ πρᾶγμα εἶναι ἀληθές. Καὶ ἂν σώσωμον τὸ ἔθνος ἠγωνίζετο κατὰ τῶν ἀντιπάλων του καὶ ἂν ἑνίκα καὶ ἐπανέκτα τινὰς χώρας του, δὲν θὰ ἀπήλαυεν ὅσων ἀτυχῆσαν ἀπήλαυσε· δὲν θὰ ἐγνώριζε, πανδήμως πλέον, τοὺς ἐχθρούς του, τὰς ἐνεργείας καὶ τὰς ἀξιώσεις αὐτῶν.

Ἤδη ὁ Ἑλληνισμὸς σύμπας γνωρίζει τί περὶ αὐτοῦ σκέπτονται πάντες· διέγνωσε τὴν φθονοῦσαν τὴν ἐμπορικὴν καὶ ναυτικὴν ἰδιοφυΐαν αὐτοῦ Ἀγγλίαν, ὑπονομεύουσαν τὴν ἀνάπτυξίν του καὶ καταλαμβάνουσαν τὰς νήσους του, τὴν μόνην πρὸς τὴν μικρὰν Ἀσίαν ὁδὸν ἐν περιπτώσει Αὐστριακῆς παρεμποδίσεως τῆς φυσικῆς ὁδοῦ· διεῖδε τὴν φθονοῦσαν τὸ ἐμπορικὸν ναυτικόν του φανατικὴν Καθολικὴν Ἰταλίαν, τὴν ἐξόντωσίν του ἐπιθυμοῦσαν καὶ μονονοῦ τὰς χώρας του ἐποφθαλμιῶσαν· κατενόησε τὸ ἀγενὲς μῖσος καὶ τὰς ἐπὶ τῶν χωρῶν του ἀξιώσεις τῶν Αὐστριακῶν καὶ Πρώσσων Γερμανοεβραίων· ἤκουσε τὴν εὐχήν, ὑπὲρ ἀναστηλώσεως εἰς τὴν Ἁγίαν Σοφίαν μας τοῦ ῥωσσικοῦ Σταυροῦ τοῦ Δημάρχου τῆς Μόσχας, ἤκουσε τὸν μητροπολίτην Ὀδησσοῦ προσφωνοῦντα τὴν Βασίλισσαν ἡμῶν καὶ εὐχόμενον ὑπὲρ εὐημερίας τῶν κατοικούντων τὸ Ἑλληνικὸν κράτος λαῶν ... Σλαβικῆς καταγωγῆς(!) ἤκουσε καὶ αὐτὸν τὸν *γνωστὸν* ἡγεμονίσκον ἀποκαλοῦντα τὰς ὁρδὰς αὐτοῦ νικητὰς τοῦ Βυζαντίου· βλέπει τέλος καὶ τὸ χαριέστατον μῖσος τῶν Ῥουμούνων, ἀπαγορευσάντων κατ' αὐτὰς τὴν διὰ τῆς ἑλληνικῆς γλώσ-

σης διδασκαλίαν καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς ἑλληνικοῖς λυκείοις...

Ἤδη ὁ ἑλληνικὸς λαὸς γνωρίζει ὅτι εἶνε ἀπομεμονωμένος καὶ ὅτι ὀφείλει κατ' ἀνάγκην νὰ στηριχθῇ μόνον εἰς τὰς ἰδίας αὐτοῦ δυνάμεις· τοῦτο ἂς φρονηματίσῃ αὐτὸν καὶ ἂς τὸν ἀναγκάσῃ νὰ σκεφθῇ ἐπὶ τέλους καὶ διὰ τὰ δημόσια μεθ' ὁλας εὐφυίας σκέπτεται διὰ τὰ ἰδιωτικά. Εἰς ἁπάσας τὰς ὑποδούλους ἑλληνικὰς χώρας ἀκμάζει τὸ ἑλληνικὸν στοιχεῖον, ὅπερ δὲν ἐκφυλίζεται μὲ τὰς εὐχὰς τοῦ μητροπολίτου Ὀδησσοῦ, οὔτε μὲ τὰ συγγράμματα ἀργυρωνήτων γραμματοκαπήλων... Ἴσως ἡμέραν τινὰ ἡ Δημοκρατουμένη καὶ συνεπῶς μὴ καθολικομανὴς καὶ ὀπισθοδρομικὴ Γαλλία δώσῃ χεῖρα βοηθείας καὶ ἴδῃ παρὰ τὸ πλευρόν της μεγαλυομένην τὴν ἐν τῷ κοσμοπολιτικῷ πνεύματι διδάσκαλόν της, ἥτις βεβαίως ποτὲ δὲν θὰ τὴν ποτίσῃ μὲ τῆς ἀγνωμοσύνης τὸ ἰταλικὸν δηλητήριον.

Πρόξενοι. Μεταξὺ τῶν γενικῶς ἐπὶ τέλους χαρακτηρισθέντων ὡς ἀπαισίων διὰ τὸ παρελθὸν καὶ σωτηριωδῶν διὰ τὸ μέλλον ζητημάτων εἶνε καὶ τὸ τοῦ διορισμοῦ καταλλήλων Προξένων· ἐν τούτοις καὶ μεθ' ὅσα ἐλέχθησαν καὶ μεθ' ὅσα ἐγράφησαν οὐδεμία πρὸς τοῦτο καταβάλλεται φροντίς· δὲν ὑπάρχουσιν ἄρά γε κατάλληλα πρόσωπα, ἢ ὑπάρχοντα δὲν εἶναι πεπροικισμένα ὑπὸ πατριωτισμοῦ ἐπιτρέποντος αὐτοῖς τὴν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ Σταδίου ἀπομάκρυνσιν; ... Καὶ πρόσωπα ὑπάρχουσι καὶ ὑπὸ ἀκραιφνοῦς πατριωτισμοῦ εἶνε πεπροικισμένα, ἀλλὰ... δὲν χρησιμοποιοῦνται.

Καὶ πῶς εἶναι δυνατὸν οἱ κατάλληλοι νέοι, δηλαδὴ οἱ ἱκανοί, οἱ ἀνεξάρτητοι, οἱ φρονηματίαι, νὰ χρησιμοποιηθῶσιν ὑπὲρ τῆς Πατρίδος των, ἀφοῦ, ὅπως διορισθῶσιν, εἶναι ἠναγκασμένοι νὰ διέλθωσι διὰ τοῦ φατριαστικοῦ τῶν κομμάτων ὀχετοῦ; Ἂν νέος τις, ὅπως διορισθῇ, ὀφείλει ἐπὶ δύο καὶ τρία ἔτη νὰ προσκολληθῇ εἴς τι κόμμα, νὰ ξημερώνεται καὶ νὰ βραδιάζῃ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀρχηγοῦ του, νὰ ὑβρίζῃ, νὰ λοιδορῇ, νὰ ῥαδιουργῇ τοὺς ἀντιθέτους, νὰ διαπληκτίζηται, νὰ ἐξευτελίζηται, νὰ χάνῃ πᾶσαν ἀτομικότητα καὶ νὰ σκέπτηται ἐξ ἀντανακλάσεως, φρονεῖτε ὅτι καὶ ἂν εἶχε τινὰ προτερήματα, δύναται νὰ διατηρήσῃ ταῦτα;

Ἀλλὰ πλὴν τῶν νέων μήπως δὲν ὑπάρχουσι καὶ ἄνδρες ἐκ τῶν ἐξεχόντων παρ' ἡμῖν, οἵτινες εὐχαρίστως θ' ἀπέρριπτον καὶ θέσεις πρέσβεων—ἱκανῶς ἄλλως τε ἐξευτελιζομένας—ὅπως ὡς ἄπλοι πρόξενοι ὑπηρετήσωσι κατὰ τὰς παρούσας περιστάσεις τὴν πατρίδα των; Ἂν π. χ. τὸ ζήτημα τῆς Ἀλβανικῆς εὐνοίας εἶνε πάντων τῶν ἄλλων σπουδαιότερον δι' ἡμᾶς, πῶς δὲν ἐκπληττόμεθα ἀρά γε βλέποντες ἀχρησιμοποίητον διακεκριμένον πολιτευτήν, πλήρη ζωῆς καὶ ἀκμῆς, εὐχαρίστως παραιτούμενον ὑπουργικὰ χαρτοφυλάκια, ὅπως ἐνσπείρῃ τὸ γόητρον καὶ διδάξῃ τὴν ἀληθῆ τῶν πραγμάτων θέσιν παρὰ τοῖς Ἀλβανοῖς διὰ τῆς ἰδίας αὐτῶν ἀπερίττου γλώσσης;!...

Σημεῖα νέας πολιτικῆς. Ἂν ἡ Πύλη μετὰ τὴν πτῶσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, πρὸς τοῖς ἐπιδαψιλευθεῖσι τῇ ἐκκλησίᾳ προνομίοις καὶ τῇ ἐπιτραπείσῃ ἑλληνοπρεπεῖ κοινοτικῇ διοικήσει μετεχειρίζετο διοικητὰς ἕλληνας καὶ ἐν γένει προσεφέρετο τοῖς ἀτυχήσασιν ἠπίως, Ἑλλὰς σήμερον δὲν θὰ ὑπῆρχε. Ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν ἐπανάστασιν, ἰδίως μετὰ τὴν ἀπώλειαν τοῦ Καποδιστρίου, ἂν ἐφηρμόζετο ἡ πολιτικὴ αὕτη μικρὰν ἴσως ἐλκυστικὴν δύναμιν θὰ ἐνήσκει ἡ τὰ πάτρια ποδοπατοῦσα καὶ καθ' ὅλα ἀνοητκίνουσα κλασικὴ Ἑλλάς. *Ἡ σημερινὴ Ἑλλὰς ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὡς φραγκοκρατούμενον θέμα τῆς μεγάλης Ἑλληνικῆς Αὐτοκρατορείας, τῆς ὑπὸ μονάρχην Ὀθωμανόν.* Μήπως εἴχομεν νὰ ὑποδείξωμεν τοῖς ὑποδούλοις εὐνομίαν, βράβευσιν τῆς ἀρετῆς καὶ ἱκανότητος, σέβας πρὸς τὰς ἱερὰς τῶν προγόνων ἡμῶν παραδόσεις ἢ βασιλεύοντα Κομνηνόν τινα ἢ Λάσκαριν, ἢ Παλαιολόγον;

Ὁμολογουμένως ἀμφότεραι αἱ γειτονικαὶ ἐπικράτειαι διεκρίθησαν ἐπὶ χαυνότητι διανοίας· ἂν ἡ μία ἦτο ὀξυδερκεστέρα ἐχάνετο ἡ ἑτέρα.

Συγχρόνως ἀνενήψαμεν· μόλις ἤδη ἡ Πύλη ἐνόησε ὅτι πρὸς τοὺς Ἕλληνας δέον νὰ φέρηται ὡς προστάτης καὶ οὐχὶ ὡς κατακτητής, μόλις τόρα καὶ ἡμεῖς ἐνοήσαμεν ὅτι τὰς σημαντικὰς διὰ τὴν ἀνάστασιν τοῦ ὅλου Γένους κατεχομένας χώρας *ἂν δὲν τὰς λάβωμεν δὲν θὰ μᾶς τὰς δώσουν.* Ἀλλὰ τὸ κέρδος ἤδη εὐτυχῶς εἶνε ὑπὲρ ἡμῶν· διότι ἡ μὲν πολιὰ γείτων θνήσκει φυσικὸν θάνατον, καθ' οὗ οὐδεμία θεραπεία δύναται νὰ ἰσχύσῃ, ἡμεῖς δὲ ἔχομεν στοιχεῖα ἰδίως ἐν ταῖς μὴ πολιτισθείσαις ἔτι ἐπαρχίαις πείθοντα ὅτι θὰ ζήσωμεν, ἐάν.... δὲν δολοφονηθῶμεν.

Εἷς ὀχληρὸς φόρος. Εἰς τῶν μᾶλλον ἐνοχλούντων φόρων εἶνε ἡ πρὸς τὴν Ἐθνικὴν Βιβλιοθήκην ὀφειλομένη ὑπὸ παντὸς ἐκδότου ἀποστολὴ δύο ἀντιτύπων. Διατί τοῦτο; διατί ἡ πρὸς τὸ ἔθνος ὠφελέστατον τοῦτο καθίδρυμα γενικὴ ὀλιγωρία; μήπως δὲν ἐννοοῦσιν ἐν Ἑλλάδι τὸν προορισμόν του καὶ διὰ τοῦτο ἐνοχλοῦνται ὅταν τοῖς ζητῆται ἡ ὀφειλομένη ἀποστολή; Καὶ ὄντως σπανίως αὐτοβούλως ἀποστέλλουσί τι καὶ σπανιώτερον κληροδοτοῦσι. Μήπως ὑπάρχει καὶ ἐδῶ ἡ πανταχοῦ ὑπὸ τῶν ἀκρίτων παρατηρουμένη ἀφιλοπατρία;... Ὄχι. Ἀφ' ὅτου ἡ διεύθυνσις τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης εἶνε θυννία πρὸς πάχυνσιν ἀνθρώπων κόμματός τινος, καὶ οὐχὶ θέσις ἀνήκουσα τοῖς ἐκ φύσεως διὰ τοιαύτας ἀσχολίας πεπλασμένοις, ἑνόσῳ ζητεῖς λ.χ. τὸν Ἀρμενόπουλον—ὡς συνέβη ἡμῖν πρό τινων ἐτῶν—καὶ σὲ ἐρωτῶσιν ἂν εἶνε... μυθιστόρημα, ἐφ' ὅσον ἡ Βιβλιοθήκη δὲν ἐκπληροῖ ὡς ἔδει τὸν προορισμόν της, φυσικὸν εἶνε νὰ θεωρηθῇ, ὡς θεωρεῖται.

Τὰς σκέψεις ταύτας ἐποιησάμεθα ὅτε παραδόξως ἐπληροφορήθημεν ὅτι ἐφέτος εἴχομεν λησμονήσῃ ν' ἀποστείλωμεν τῇ Βιβλιοθήκῃ τὰ ὀφειλόμενα δύο σώματα τῆς «Ἑβδομάδος»

—"Ἀξια ἀναγραφῆς κατὰ τὴν ἑβδομάδα ταύτην δύναται νὰ θεωρηθῶσι καὶ τὰ ἑξῆς: Τὸ ὑπὸ τῆς νέας Ἀγγλικῆς κυβερνήσεως ἀπονεμηθὲν τῷ Ῥούμβολδ παράσημον διὰ τὴν πρὸς ἡμᾶς διαγωγήν του, ἥτις ὑπῆρξε τοιαύτη, ὥστε καὶ αὐτὸν τὸν ἴδιον νὰ ἐκπλήττῃ πῶς δὲν προὐκάλεσε κατ' αὐτοῦ λέξεις καὶ χειρονομίας τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ ἥκιστα κολακευτικάς.—Αἱ θρυλληθεῖσαι διαπραγματεύσεις πρὸς παραχώρησιν τῆς Ἐρζερούμ τῇ Ῥωσσίᾳ ἓν βῆμα καὶ αὐτό, ἂν δὲ πραγματοποιηθῇ, ἐλπίζομεν ὅτι ὁμόλις ἤδη ἐξ ἑλληνοφοβίας κάθησυχάσας φὸν Γκόλτς πασᾶς θὰ παύσῃ πλέον μελετῶν τὸν χάρτην τῆς Ἑλλάδος καὶ Βουλγαρίας.—Ἡ ὑπὸ τῶν Ῥώσσων κατάληψις τοῦ σπουδαιοτάτου διὰ μέλλοντας μετὰ τῆς Σινικῆς λογαριασμοὺς λιμένος τοῦ Λαζάρεφ, ὡς ἀντισταθμίσματος δηθεν τῆς ὑπὸ τῶν Ἄγγλων καταλήψεως τοῦ ὅρμου Ἀμιλτῶνος.—Ἡ καταργησις τῶν Ἑλληνικῶν σφραγίδων τῶν ἀτυχῶν Θρακικῶν πόλεων Σωζουπόλεως, Ἀγχιάλου καὶ Πύργου καὶ ἡ ἀντικατάστασίς των ὑπὸ ἑτέρων φερουσῶν τὸν Βουλγαρικὸν Λέοντα καὶ τὰ ἀκατάληπτα εἰς τοὺς κατοίκους τῶν ἄνω πόλεων Βουλγαρικὰ γράμματα.—Ἡ ἔλευσις τοῦ Γαλλοῦ ἰατροῦ Ὠβρὲ ὅπως σπουδάσῃ τὸν ὀργανισμὸν τῶν νοσοκομείων μας, ἂν δύνηθῇ ἐννοεῖται νὰ τὸν ἐννοήσῃ, τὰ περὶ τῆς λέπρας καὶ τῆς ἑλληνικῆς παραφρόσυνης.—Ἡ καταστροφὴ ἀρχαίου κτιρίου τῆς παρὰ τὸ Ἡράκλειον Κρήτης Κνωσσοῦ, ὅπως οἱ λίθοι χρησιμεύσωσιν εἰς ἀνέγερσιν στρατῶνος, μετ' ἀγανακτήσεως ἀκουσθεῖσα παρ' ἡμῖν τοῖς τοσοῦτον ὡς γνωστὸν σεβομένοις τὰ ἀρχαῖα κτίρια καὶ τοὺς ἱεροὺς τόπους.—Ἡ ἀναχώρησις ἐκ Λονδίνου Τουρκογύφτων τινῶν, ἐξ Ἑλλάδος προελθόντων, οἵτινες ἐβαπτίσθησαν ὑπὸ τῆς δημοσιογραφίας ἀγνοοῦμεν διατί *Ἕλληνες Γύφτοι.*—Ἡ προσδλητικὴ διάλυσις τοῦ 5ου εὐζωνικοῦ τάγματος, τοῦ ὁποίου δύο λόχοι ἀγωνισθέντες ἐν Κούτρᾳ μετ' ἀπαραδείγματίστου ἀνδρείας καὶ καρτερίας ἐγένοντο θύματα τῆς ἀνοησίας τινῶν ἀξιωματικῶν, τῆς παρασπονδίας τῶν ἐχθρῶν καὶ τῆς ἐγκαταλείψεως ὑπὸ τοῦ ἀρχηγείου των.—Ἡ ἐξακολουθοῦσα καταστροφὴ τοῦ ὑπὲρ τῶν εὐζώνων γεννηθέντος γοήτρου διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως αὐτῶν εἰς ἀστυνομικὰς ὑπηρεσίας, καὶ ἡ βεβαία ἐν τῇ πρωτευούσῃ καταστροφὴ τῆς ἠθικῆς καὶ τῆς ὑγείας αὐτῶν, μελλόντων νὰ διαδώσωσι εἰς τὰ χωρία αὐτῶν ὅ,τι ἐκ τοῦ ἐν Ἀθήναις πολιτισμοῦ ἀπέκτησαν.—Ἡ θρυλλουμένη καταργησις, ἀγνοοῦμεν ἂν ὡς ἀντισυνταγματικοῦ, τοῦ διατάγματος δι' οὗ οὐδεὶς καθηγητὴς διορίζεται ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ἄνευ τῆς γνώμης τῆς Συγκλήτου, ἀποτελουμένης ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ὑπὸ καθηγητῶν, ἐξακολουθούντων νὰ φρονῶσιν ὅτι αἱ γνώσεις, ἡ κρίσις καὶ ἡ ἀρετὴ εἶνε προσόντα ἅτινα δὲν δύνανται νὰ στερῶνται οἱ ἀξιοῦντες νὰ διορισθῶσιν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ καθηγηταί.

ΑΝΕΚΔΟΤΟΣ ΕΚΘΕΣΙΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΙΝΙΑΝΟΥ

(Συνέχεια· ἴδε σελ. 338)

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Ἀφ' οὗ λοιπὸν οἱ κάτοικοι τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος ἀπὸ τὸν καιρὸν τῆς ἁλώσεως, ἐφύλαξαν ἀδούλωτον τὸ φρόνημα, διέσωσαν τὰ πολιτικὰ καὶ πολεμικὰ των προνόμια μὲ τόσας θυσίας μέχρι τῆς ἐπαναστάσεως.

Ἀφ' οὗ φυλάττοντες αἰωνίως μῖσος ἀσπόνδον κατὰ τῶν τυράννων τους, διεφύλαξαν ἀμώμητον τὴν θρησκείαν των, ἀμίαντον τὸν χαρακτῆρά των, ἀναλλοίωτα τὰ ἤθη, τὰ ἔθιμά των, τὴν γλῶσσάν των, καὶ δὲν ἔλαβον ποτὲ κοινωνίαν ἢ σχέσιν μὲ τοὺς ἐχθρούς των, ἔδειξαν μάλιστα πασιφανῶς, ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν ποτὲ νὰ λάβωσι συμμόρφωσιν, ἢ ὁμοιότητα.

Ἀφ' οὗ ἐδοκίμασαν τόσας τυραννίας, ὅσας ἀπ' ἀρχῆς αἰῶνος ἔθνος δὲν ἐδοκίμασε, καὶ μ' ὅλον τοῦτο δὲν ἐξηνδραποδίσθησαν.

Ἀφ' οὗ ἔπραξαν τόσα θαυμάσια ἀνδραγαθήματα εἰς τὸ διάστημα τοῦ ὀκτακοσίου ἀγῶνος, ἔχυσαν ποταμοὺς αἱμάτων εἰς ὅλας τὰς σημαντικὰς καὶ κρισίμους μάχας, καὶ σχηματίζουσιν ἀκόμη καὶ σήμερον ὅλην τὴν ἔνοπλον δύναμιν τῆς Ἑλλάδος

Ἀφ' οὗ ὑπέφερον ἀπερίγραπτα δυστυχήματα, ἐσφάγησαν, ἠχμαλωτίσθησαν, ἔχασαν ὅλην τὴν περιουσίαν των, ἀπέθανον πλῆθος ἀπὸ τὴν πεῖναν, γύμνωσιν καὶ λοιπὰς κακοπαθείας, καὶ κινδυνεύουσιν ταλαιπωρούμενοι ἀκόμη καὶ μέχρι τῆς σήμερον.

Ἀφ' οὗ καὶ ἡ φύσις ἡ ἰδία διέγραψε τὰ ὅρια τοῦ χωρισμοῦ τῶν δύο ἐθνῶν, καὶ εἰς κἀνένα ἄλλο μέρος ἐκτὸς τῆς μνημονευθείσης γραμμῆς δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ σχηματισθῶσιν ὅρια εὔθετα, εὐφύλακτα καὶ ὀλίγην δαπάνην ἀπαιτοῦντα εἰς ὀχυρώματα καὶ στρατιωτικόν.

Ἀφ' οὗ τέλος πάντων προέρχονται τόσα ἄτοπα, γίνονται τόσαι ἀδικίαι καὶ εἰς τοὺς κατοίκους τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος καὶ εἰς ὅλην τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπικράτειαν, ὥστε κινδυνεύει νὰ χαθῇ καὶ ἂν συστηθῇ τὸ Ἑλληνικὸν κράτος, ἐὰν ἀφαιρεθῇ ἢ διχοτομηθῇ τὸ μέγα καὶ ἐπωφελέστατον τοῦτο Τμῆμα.

Εἶναι δίκαιον νὰ καθυποβληθῶσιν αὖθις ὑπὸ ζυγὸν οἱ κάτοικοι τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος, καὶ νὰ καταβάλωσι τὸ ἀπὸ τῆς πτώσεως τοῦ Βυζαντινοῦ κράτους διατηρηθὲν ἀδούλωτον φρόνημα, καὶ νὰ χάσῃ μετὰ τόσους ἀγῶνας καὶ παθήματα ἐκείνα τὰ πολιτικὰ καὶ πολεμικὰ προνόμια ὁποῦ διεφύλαξαν μὲ χύσιν ποταμῶν αἱμάτων μέχρι τῆς ἐπαναστάσεως;

Εἶναι δίκαιον νὰ καθυποβληθῶσι καὶ αὖθις ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῶν Τούρκων, μὲ τοὺς ὁποίους ἐφύλαξαν πάντοτε ἀδιάλλακτον μῖσος, καὶ δὲν ἔλαβαν ποτὲ κοινωνίαν ἢ συμμόρφωσιν;

Εἶναι δίκαιον νὰ καθυποβληθῶσιν αὖθις ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῶν Τούρκων, ἀφ' οὗ ἐδοκίμασαν τὰ φρικτότερα εἴδη τῶν τυραννιῶν πρὶν τῆς ἐπαναστάσεως, διὰ νὰ δοκιμάσωσι ἄλλα τρομερὰ δεινά, πολὺ τῶν πρώτων χειρότερα;

Εἶναι δίκαιον νὰ πηγαίνῃ εἰς μάτην τόσον αἷμα ὁποῦ ἐχύθη εἰς τόσον πλῆθος ἐκστρατειῶν;

Εἶναι δίκαιον νὰ πνιγοῦν αἱ φωναὶ ὀκτακοσίων περίπου χιλιάδων κατοίκων, καὶ μετὰ τόσα φρικτὰ δυστυχήματα νὰ χάσουν διὰ παντὸς τὴν πατρίδα των τὴν ὁποίαν ἐξ ἀμνημονεύτων χρόνων κατοικοῦσι, διὰ νὰ κατοικήσουν εἰς αὐτὴν οἱ χθὲς ἀκόμη μετοικήσαντες ὀλιγώτατοι Τοῦρκοι!

Εἶναι δίκαιον νὰ ἀποδεχθῶσιν αἱ τρεῖς μεγάλαι Δυνάμεις τόσα ἄτοπα καὶ τόσας ἀδικίας, ὅσα προέρχονται ἀπὸ τὴν ἀφαίρεσιν τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴν ἐπικράτειαν;

Τί θέλει φωνάζουσιν αἱ σκιαὶ τοῦ Ἀειμνήστου λόρδου Βύρωνος καὶ τοῦ καρτερικωτάτου Ἀστιγγος, καὶ τόσων ἄλλων Ἀγγλων, γενομένων θύματα εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς Ἑλλάδος πρὸς τοὺς λειτουργοὺς καὶ βουλευτὰς τῆς Ἀγγλίας; Πῶς, θέλουν λέγει περιϊπτάμεναι ἀοράτως εἰς τοὺς κοιτῶνάς των, ἡ Ἀγγλία ἥτις πρώτη ἀνεγνώρισε τὰ δικαιώματα τῆς Ἑλλάδος, πρώτη ἤπλωσεν εὐεργετικὴν χεῖρα εἰς τοὺς Ἕλληνας, πρώτη ἐξέτεινε τὴν σκιὰν τῶν πτερύγων της ἐπὶ τὸν ὁρίζοντα τῆς Ἑλλάδος, εἶναι δυνατὸν νὰ καταδεχθῇ νὰ ἴδῃ διχοτομημένην τὴν Ἑλλάδα, καὶ τὸ λαμπρότερον καὶ ἐπισημότερον μέρος διὰ τὴν ἀρχαιότητα παραδεδομένον εἰς τὴν διάκρισιν τῶν Τούρκων καὶ ἠμπορεῖ νὰ μάθῃ εὐχαρίστως, ὅτι καταπατοῦσι πόδες βαρβάρων, τὴν ἀξιοσέβαστον ἐκείνην γῆν, τὴν ὁποίαν καθιέρωσαν τόσα ὑπὲρ ἐλευθερίας ἐκχυθέντα αἵματα; καὶ οἱ Ἕλληνες, τοὺς ὁποίους οὐδ' ὁ τύραννος αὐτὸς δὲν ἀπεφάσισε νὰ τοὺς μετατοπίσῃ εἰς διάστημα τεσσάρων αἰώνων ἀπὸ τὴν Πατρίδα των, ἐξορίζονται αἰωνίως ἀπὸ τὴν γῆν τῶν πατέρων τους· μὲ ποίαν ὀδυνηρὰν συναίσθησιν θέλει ἰδεῖ ὁ φιλόκαλος Ἄγγλος περιηγητὴς ἔρημον μίαν ἡμέραν τὴν ὡραιοτέραν γῆν τοῦ κόσμου, ἢ ἐλεεινῶς ἐκτεθειμένους τοὺς ὀλιγαριθμοτάτους κατοίκους εἰς βαρυστένακτον αἰχμαλωσίαν πικροτέραν ἀπὸ τὸν θάνατον;

Τί ἐντύπωσιν θέλει προξενήσει εἰς τὴν φιλανθρωποτάτην Γαλλίαν, ὅταν ἀκούσῃ, ὅτι ἐκεῖνο τὸ ἔθνος, τὸ ὁποῖον διὰ τῆς γενναίας συνδρομῆς της ἥρπαξε πολλάκις ἀπὸ τὰ χείλη τῆς Ἀβύσσου, διὰ τὸ ὁποῖον πολλαὶ εὐγενεῖς καὶ σεβασταὶ γυναῖκες ἐξέτειναν τὴν φιλανθρωπίαν των ἕως εἰς τὸ νὰ συγκαταβῶσι νὰ ἁπλώσωσι χεῖρα εἰς

ΔΟΞΑ ΚΑΙ ΕΡΩΣ

Συνέχεια ἴδε σελ. 339.

«Ἀλλὰ διατί ἡ ὡραία σύζυγός σας δακρύει; Ἀ! γνωρίζω τὴν πηγὴν τῆς διαυγοῦς ταύτης δρόσου· εἶνε ἡ ἀνάμνησις τῆς πικρᾶς ἡμῶν τύχης, ἣν ἀνεφέραμεν πρὸ ὀλίγου. Ὡραία μου κυρία, σπογγίσατε τὰ δάκρυα ταῦτα ἐν ἡμέρᾳ γάμου· δὲν εἶνε καλὸς οἰωνός. Ἀλλά, τῇ ἀδείᾳ τοῦ συζύγου σας, ἔρχομαι νὰ σᾶς ἀπαιτήσω ἀρχαίαν ὀφειλήν, γνωρίζετε ποίαν;»

Ἡ Μαρία ἠρυθρίασε καὶ ἠρώτησε τὸν Γεώργιον διὰ τοῦ βλέμματος ὡσεὶ ἐφοβεῖτο τὴν ἐπάνοδον ἀρχαίου κακοῦ τὸ ὁποῖον συχνάκις ἐδυσκολεύθη νὰ ἐξορκίσῃ.

Ὁ Γεώργιος ἐγίνωσκε καλῶς, τί ἤθελεν ὁ δοὺξ νὰ εἴπῃ, διότι διετήρει εἰσέτι ζωηρὰν ἐν τῇ μνήμῃ του τὴν σκηνήν, ἧς παρέστη μάρτυς ὄπισθεν τῆς θύρας, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐπεθύμει νὰ πειράξῃ τὸν δοῦκα καὶ τὴν Μαρίαν, ἥτις ἐσιώπα πάντοτε, ἀπήντησεν ἀντ' αὐτῆς:

— Κύριε δούξ, ἡ γυναῖκά μου καὶ ἐγὼ ἀποτελοῦμεν τώρα ἓν σῶμα καὶ μίαν ψυχήν· ἐὰν ἡ σύζυγός μου συνωμολόγησεν ἄλλοτε χρέη, ἐγὼ ὀφείλω νῦν νὰ τὰ πληρώσω.

— Εἶσθε ὡραῖος νέος, ὑπέλαβεν ὁ Οὐλρῖχος χαριέντως καὶ πολλαὶ εὐγενεῖς δεσποινίδες στοιχηματίζω, ὅτι θὰ ἐπεθύμουν νὰ ἔχωσι ἀπαιτήσεις ἐπὶ τῶν ὡραίων σας χειλέων, ἀλλ' ἐγώ, δὲν δύναμαι νὰ δεχθῶ, διότι ἡ πίστωσίς μου μοὶ παρέχει δικαίωμα ἐπὶ τῶν ῥοδίνων χειλέων τῆς θελκτικῆς συζύγου σας.

Μετὰ τὰς λέξεις ταύτας ὁ δοὺξ ἠγέρθη καὶ ἐπλησίασεν εἰς τὴν Μαρίαν, ἡ ὁποία ἐρυθριῶσα ἐκ περιτροπῆς καὶ ὠχριῶσα παρετήρει μετ' ἀνησυχίας τὸν Γεώργιον.

— Κύριε δούξ, ἐψιθύρισε χαμηλοφώνως, ῥίπτουσα τὴν ὡραίαν της κεφαλὴν εἰς τὰ ὀπίσω ἦτο ἁπλῆ ἀστειότης, σᾶς παρακαλῶ, ὄχι!

Ὁ Οὐλρῖχος ὅμως ἀτάραχος ἔλαβε τὴν ὀφειλὴν ἐκ τῶν ὡραίων τῆς Μαρίας χειλέων.

Διαρκούσης τῆς σκηνῆς ταύτης, ὁ γέρων Λιχτενσταῖν παρετήρει τεθορυβημένος ὁτὲ μὲν τὸν δοῦκα, ὁτὲ δὲ τὴν θυγατέρα του. Ἀνεμιμνήσκετο ἴσως τοῦ Οὐλρίχου δὲ Χοῦττεν, διότι οἱ ὀφθαλμοί του προσηλοῦντο μετ' ἀνησυχίας ἐπὶ τοῦ γαμβροῦ του. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν καγκελάριον Ἀμβρόσιον Βολλὰν προσήλωσε μετὰ κακεντρεχοῦς εἰρωνείας τοὺς μικροὺς πρασίνους ὀφθαλμούς του ἐπὶ τοῦ Γεωργίου καὶ εἶπεν αὐτῷ καγχάζων.

— Πίνω ὑπὲρ τῆς εὐτυχίας σας. Καλὴ γυνὴ εἶνε ἀσφαλὲς ἔρεισμα ἐν ὥρᾳ ἀνάγκης. Σᾶς συγχαίρω, ἀγαπητὲ καὶ ἔντιμε φίλε μου, τὸ πρᾶγμα εἶνε ὅλως ἀθῷον, οὐδεὶς δύναται νὰ εἴπῃ τι ἐνόσῳ γίνεται πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ συζύγου.

— Ἀναμφιβόλως, κύριε καγκελάριε, ἀπήντησεν ὁ Γεώργιος μετ' ἠρεμίας καὶ εἶνε τόσῳ μᾶλλον τὸ πρᾶγμα ἀθῷον, κα-

λεον διὰ χάριν του, ἐχύθη τόσον αἷμα γαλλικὸν διὰ τὴν ἀπελευθέρωσίν του εἰς Πέτα, εἰς Κάρυστον, εἰς Πειραιᾶ, καὶ εἰς τόσας ἄλλας μάχας, καὶ τέλος πάντων διέσωσε πλῆθος ψυχῶν, αἱ ὁποῖαι ἐκινδύνευον νὰ χαθοῦν ἀπὸ τὴν πεῖναν καὶ γύμνωσιν, ἐκεῖνο λέγω τὸ ἔθνος διχοτομεῖται σήμερον· καὶ οἱ κάτοικοι τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος ἀναγκάζονται ἢ νὰ ὑποπέσωσι καὶ αὖθις εἰς τὸν ζυγὸν τῆς Τουρκίας, ἢ νὰ ἀφήσωσι διὰ παντὸς μίαν πολυπόθητον πατρίδα, τὴν ὁποίαν ἐξ ἀμνημονεύτων χρόνων κατοικοῦσι, καὶ διὰ τὴν ἐλευθερίαν τῆς ὁποίας ἔχυσαν ποταμοὺς αἱμάτων.

Πῶς θέλει ἀκούσει ἡ χριστιανικωτάτη Ῥωσσία τὴν φαρμακερὰν ταύτην εἴδησιν, ὅτι ὀκτακόσιαι περίπου χιλιάδες ψυχαὶ ἀπὸ ἐκείνους τοὺς χριστιανούς, οἱ ὁποῖοι ἀπὸ τὴν πτῶσιν τοῦ Βυζαντινοῦ κράτους μέχρι τῆς σήμερον διεφύλαξαν ἀκίβδηλον τὴν θρησκείαν των, καὶ μὲ ὅλας τὰς καταδρομὰς καὶ δολίας ἐπιχειρήσεις, οἱ τύραννοι δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἀποσπάσωσι κἀνένα σχεδὸν ἀπὸ τοὺς κόλπους τῆς ἁγίας μητρὸς αὐτῶν Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, αὐτοὶ οἱ Χριστιανοὶ σήμερον διὰ νὰ μὴν στερηθοῦν αἰωνίως τὴν πατρίδα των, βιάζονται νὰ ὑποπέσωσι καὶ αὖθις εἰς τὸν τυραννικὸν ζυγόν, ἐκ τοῦ ὁποίου θὰ καταντήσουν νὰ περιφέρωνται εἰς τὴν Ἀσίαν ὡς ἀνδράποδα, ἕτοιμοι νὰ χάσουν καὶ χριστιανισμὸν καὶ πατρίδα, καθὼς ἠκολούθησεν εἰς ὅλους τοὺς κατοίκους τῆς Ἀσίας, ὅπου ἦτο μέχρι τῶν ἐσχάτων αἰώνων τόσον πλῆθος Χριστιανῶν, καὶ ἡ τυραννία τῶν Τούρκων ἡνωμένη μὲ τὴν ἐξ ἀνάγκης ἀμάθειαν τῶν Χριστιανῶν, συνετέλεσαν νὰ ἐξαπλωθῇ τόσον εἰς τὴν εὐρύχωρον ἐκείνην γῆν ἡ δυσσεβὴς θρησκεία τοῦ Μωάμεθ;

Τί περιτρέχετε θάλασσαν καὶ ξηρὰν σεβαστὰ μέλη τῆς ἁγιογραφικῆς ἑταιρείας διὰ νὰ πολλαπλασιάσητε εἰς τὰ βάρβαρα ἔθνη τὸν Χριστιανισμόν, νὰ γένωσι περισσότεροι μέτοχοι τῆς ἐκ τῆς Ἱερᾶς αὐτῆς θρησκείας εὐδαιμονίας, καὶ δὲν ἐπικαλεῖσθε τὴν συμπάθειαν τῶν δυνατῶν διὰ νὰ ἀπαλλάξητε τόσας χιλιάδας λαὸν ἐκ παλαιοτάτων χρόνων χριστιανικώτατον, ὅστις κινδυνεύει σήμερον νὰ χάσῃ τὴν πατρίδα του καὶ ἑπομένως τὴν γλῶσσαν καὶ τὴν θρησκείαν του;

Τί θέλει εἰποῦν οἱ Γερμανοί, οἱ Ἰταλοί, οἱ Δανοί, οἱ Σουηδοί, οἱ Νορβηγοί, οἱ Προῦσοι, οἱ Πολωνοὶ καὶ τόσοι ἄλλοι λαοὶ τῆς Εὐρώπης, ὅταν μάθουν, ὅτι τὸ ἔθνος, διὰ τὸ ὁποῖον ὅλοι προσέφερον θύματα ὁλοκαυτώσεως εἰς τὸν βωμὸν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐλευθερίας, διχοτομεῖται, καὶ τὸ ἑλληνικὸν κράτος περιορίζεται εἰς τόσα στενὰ ὅρια, ὥστε μετὰ παρέλευσιν ὀλίγων ἐτῶν, νὰ πέσῃ αὐτὸ ἀφ' ἑαυτοῦ, μὴ δυνάμενον νὰ ὑποστηριχθῇ μὲ τόσην ὀλίγην ἔκτασιν, οἱ ἐλεύθεροι λεγόμενοι Ἕλληνες νὰ χάσουν καὶ αὐτὴν τὴν ἰδιοκτησίαν των μὴ δυνάμενοι νὰ πληρώσωσι τὰ ὑπέρογκα ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικὰ χρέη, εἰς τὰ ὁποῖα ἐξ αἰτίας τοῦ πολέμου ὑπέπεσαν;

Αὐτὴ ἡ ὀλεθρία διὰ τοὺς Ἕλληνας ἀγγελία θέλει διαδοθῇ καὶ πέραν τοῦ Ὠκεανοῦ εἰς ἐκείνας τὰς μακαρίας χώρας, ὅπου τρυγῶσιν ἀπόνως τοὺς καρποὺς τῆς εὐνομίας καὶ ἐλευθερίας καὶ προχέουσιν ἀφθόνως πολυειδεῖς βοηθείας εἰς τοὺς ὑπὸ πολλῶν δυστυχιῶν ταλαιπωρουμένους Ἕλληνας. Τί θέλει κηρύξουν οἱ φιλελεύθεροι κάτοικοι, οἱ ὁποῖοι εἰς αὐτὰς τὰς χριστιανικὰς Αὐλὰς χρεωστοῦσιν κατὰ μέγα μέρος τὴν ἐλευθερίαν τους; Πῶς; θέλει εἰποῦν συναλλήλως, δὲν εἶναι αὐτὰ τὰ ἔθνη, τὰ ὁποῖα ὑπερασπίσθησαν μὲ τόσην ἐπιμονὴν τὴν ἐλευθερίαν μας; διατί τώρα ὑποφέρει ἡ ψυχή των νὰ βλέπουν διχοτομούμενον ἕνα ἔθνος, λαμπρὸν διὰ τὴν ἀρχαιότητα, ἐκ παλαιοτάτων χρόνων χριστιανικόν, καὶ ἄξιον ἐπαίνου καὶ εὐσπλαγχνίας διὰ τὰς ἀνδραγαθίας του καὶ τὰ παθήματά του; Μήπως ἄλλαξεν ὁ ἐθνικὸς χαρακτὴρ αὐτῶν, ἢ ἀπεφάσισαν οἱ νῦν ἐν τοῖς πράγμασι Ἄγγλοι, Γάλλοι, καὶ Ῥῶσσοι νὰ ἦναι κατώτεροι ἀπὸ τοὺς εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς ἀνεξαρτησίας μας προγόνους των;

Τέλος πάντων τί θέλει ἐπιγράψουν εἰς τὴν στήλην, τὴν ὁποίαν θέλει ἐγείρουν αἱ ἐπερχόμεναι γενεαὶ εἰς μνήμην τοιούτου μεγάλου συμβεβηκότος; **Αἱ τρεῖς μεγάλαι χριστιανικαὶ Δυνάμεις τῆς Εὐρώπης συνεμάχησαν ἐπ' ἀγαθῷ τῶν Ἑλλήνων καὶ μετὰ πολυχρονίους σκέψεις καὶ συζητήσεις ἀπεφάσισαν νὰ διχοτομήσωσι τὴν Ἑλλάδα,** ἢ μᾶλλον νὰ ἀποσπάσωσιν ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα τὸ μέρος τὸ περιφημότερον διὰ τὴν ἀρχαιότητα, τὸ περιέχον ὅρια ὀχυρά, εὔθετα, καὶ εὐφύλακτα, καὶ ἐν συντόμῳ τὸ ἄνθος καὶ τὸ στῆθος τῆς Ἑλληνικῆς ἐπικρατείας· ἐπειδὴ ὅταν ὁ ἐχθρὸς κατέχει ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρους τὴν εὐρυχωροτάτην καὶ εὐφορωτάτην Θεσσαλίαν, καὶ ἐκ τοῦ ἑτέρου τὴν πάμφορον γῆν τῆς Ἀμφιλοχίας, εὔκολα ἐννοεῖ, ὅστις θέλει νὰ κρίνῃ ἀπαθῶς, εἰς πόσον κίνδυνον εἶναι ἐκτεθειμένοι οἱ κάτοικοι τῆς Ἑλληνικῆς ἐπικρατείας ἀπὸ αἰφνιδίους ἐπιθέσεις τῶν ἀσπόνδων τους ἐχθρῶν Τούρκων, καὶ γνωστὸν εἶναι πόσον ὀλίγον σέβεται αὐτὸ τὸ Βάρβαρον ἔθνος τὴν ἱερότητα τῶν Συνθηκῶν.

Ἀλλ' ὄχι· ὅλα ταῦτα θέλει φανοῦν μάταιαι ὑποψίαι. Ὅταν τρεῖς μεγάλαι Δυνάμεις συνέρχωνται, ποτὲ δὲν ἠμποροῦμεν νὰ περιμένωμεν μικρὰ ἀποτελέσματα ἀπὸ τὸν ἀκένωτον πλοῦτον τῆς φιλανθρωπίας των, καὶ τὴν μεγαλόφρονα γενναίαν προαίρεσίν των. Εἶμαι βέβαιος, ὅτι ἐντὸς ὀλίγου, ὅλοι οἱ φιλάνθρωποι λαοὶ τῆς Εὐρώπης θέλει ἀναπέμψουν εὐχὰς εἰς τὸν ὕψιστον Θεόν, ὑπὲρ στερεώσεως τῆς ἀκλονήτου συντηρήσεως τῶν Σεβαστῶν θρόνων τῶν μοναρχῶν, μανθάνοντες ὅτι ἀπεφάσισαν νὰ ἐλευθερωθῇ ὁλόκληρος ἡ Ἑλλάς· ὅλοι οἱ σοφοὶ ἄνδρες τῆς Εὐρώπης θέλουν πλέξῃ ἀθάνατα ἐγκώμια πρὸς ἔπαινον τῆς τοιαύτης μεγαλοφροσύνης καὶ φιλανθρωπίας. Ἡ Ἑλλὰς προετοιμάζει νὰ ψάλλῃ ὕμνους εὐγνωμοσύνης εἰς τοὺς χριστιανικωτάτους Βασιλεῖς, ὅταν φθάσῃ εὐτυχῶς εἰς τὰ παράλιά της, ἡ τερπνοτάτη ἀγγελία, ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἔμεινεν ἀκεραία καὶ ἀνεξάρτητος. Τότε θέλει παύσῃ ἡ τρομερὰ ὑποψία, ὅτι μένει ἔξω τῶν ὁρίων ἡ Στερεὰ Ἑλλάς, καὶ ὅτι οἱ κάτοικοι ἢ ὑποδουλοῦνται καὶ αὖθις, ἢ ἐξορίζονται ἀπὸ τὴν πατρίδα των. Τότε θέλει παύσουν οἱ καθημερινοὶ θρῆνοι καὶ ἀναστεναγμοὶ τῶν ὀκτὼ ἔτη χωρὶς τὴν παραμικρὰν ἄνεσιν δυστυχούντων Στερεοελλαδιτῶν. Τότε θέλει κλείσουν αἱ πηγαὶ τῶν δακρύων εἰς τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος, αἱ ὁποῖαι τρέχουν τόσα ἔτη ἠδὴ ποταμηδόν. Ὅλαι αἱ φιλάνθρωποι ψυχαὶ θέλει ἐπευφημήσουν ὁμοφώνως τὸ λαμπρὸν τοῦτο ἔργον τῆς φιλανθρωπίας, καὶ ὁ κάλαμος πολλῶν ἐνδόξων συγγραφέων θέλει διαιωνίσει μὲ τὴν πλέον ζωηρὰν εὐγλωττίαν τὴν μνήμην τῆς μεγαλόφρονος καὶ φιλανθρώπου ταύτης πράξεως.

Ταῦτα ἐτόλμησα νὰ ἐκθέσω ὑπ' ὄψιν σας, ἐξοχώτατοι κύριοι, τὰ ὁποῖα παρακαλῶ νὰ λάβητε μικρὰν ὑπομονήν, νὰ ἀναγνώσητε μὲ ἐκείνην τὴν εὐγενῆ καὶ φιλάνθρωπον ἰλαρότητα, μὲ τὴν ὁποίαν δέχεσθε τοὺς Ἕλληνας, ὅταν λαμβάνωσι τὴν τιμὴν νὰ παρουσιάζωνται ἐνώπιόν σας. Κατ' εὐτυχίαν τῆς Ἑλλάδος εὑρίσκεσθε εἰς τὸ ἔδαφός της, καὶ ἔχετε πρὸ ὀφθαλμῶν τὴν ἐλεεινὴν κατάστασιν τῶν Στερεοελλαδιτῶν, καὶ ἀκούετε ἐκ τοῦ προσεχοῦς, τοὺς ἀγῶνας, εἰς τοὺς ὁποίους ἀντιπαλαίουσι μὲ τοὺς ἀσπόνδους ἐχθρούς των ἐπάνω εἰς τὸ ἔδαφος τῆς πατρίδος των. Μία ζωηρά, εἰλικρινὴς καὶ λεπτομερὴς ἔκθεσις τῶν δικαιωμάτων, τῶν ἀνδραγαθιῶν, τῶν θυσιῶν καὶ τῶν τρομερῶν δυστυχημάτων τῶν Στερεοελλαδιτῶν εἰς τοὺς φιλανθρωποτάτους καὶ χριστιανικωτάτους βασιλεῖς, εἶναι τὸ μόνον ὅπου ζητεῖ ἡ Στερεὰ Ἑλλὰς ἀπὸ τὴν δικαιοσύνην καὶ φιλανθρωπίαν σας, καὶ τὸ ἐλπίζει, καὶ δὲν ἀμφιβάλλει, ὅτι θέλει τὸ ἀπολαύσει. Αὐτὴ μόνη εἶναι ἱκανὴ νὰ διαλύσῃ κάθε πολιτικὴν περιπλοκήν, καὶ εἰς αὐτὴν θεμελιώνει ὅλη ἡ Στερεὰ Ἑλλὰς τὴν ἐλπίδα της, ἐπειδὴ ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἔκθεσίν σας κρέμαται ἢ νὰ ὑπάρξῃ ἢ νὰ ἀπολεσθῇ. Αὐτὸ εὔχεται ὅλη ἡ Ἑλλὰς νὰ ἀκούσῃ διακηρυττόμενον ἀπὸ στόμα εἰς στόμα πρὸς ὠφέλειαν αὐτῆς, καὶ εὐκλειαν αἰώνιον τῆς ὑμετέρας ἐξοχότητος. Εἴθε νὰ σᾶς δεχθῇ δαφνηφορῶν ὅλος ὁ ἑλληνικὸς λαὸς εἰς τὰ παράλια τῆς Ἑλλάδος, φέροντας τὴν εὐφρόσυνον ἀγγελίαν, ὅτι ἀπήλαυσεν ὅλη ἡ Ἑλλὰς τὴν ἀνεξαρτησίαν της.

Ἐκ Νεαπάτρας τῇ...

Τῆς ὑμετέρας ἐξοχότητος
Ταπεινότατος
καὶ ὑποκλινέστατος δοῦλος
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΙΝΙΑΝ.

θόσον ἐγὼ αὐτὸς ἤμην παρὼν ὅταν ἡ σύζυγός μου ὑπεσχέθη τὴν εὐχαρίστησιν ταύτην εἰς τὴν Ὑψηλότητά του. Ὁ κύριος δοὺξ εἶχεν ἀναλάβει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ μεσολαβήσῃ δι' ἡμᾶς παρὰ τῷ πατρὶ τῆς Μαρίας ὅπως μὲ δεχθῇ ὡς γαμβρόν του καὶ ἐπεφυλάττατο τὴν ἀμοιβὴν ταύτην ἑαυτῷ κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν γάμων μας.

Ὁ δοὺξ παρετήρησε τὸν Γεώργιον μετ' ἐκπλήξεως. Ἡ Μαρία ἠρυθρίασε καὶ πάλιν, διότι ἀναμφιβόλως ἐνθυμήθη τὴν σκηνὴν ταύτην, ἀλλ' οὔτε ὁ μέν, οὔτε ἡ δὲ ἀντεῖπον, εἴτε διότι ἔκρινον ἀπρεπὲς νὰ τὸν διαψεύσωσιν, εἴτε διότι ἀμφέβαλλον ὅτι εἶχεν ἀκούσει αὐτούς. Ἀλλ' ὁ Οὐλρῖχος δὲν ἠδυνήθη νὰ μὴ ζητήσῃ μυστικῶς ἐξήγησίν τινα ὁ δὲ Γεώργιος ἔδωκεν αὐτὴν δι' ὀλίγων λέξεων.

— Εἶσαι τρομερός, εἶπεν ὁ δοὺξ γελῶν. Τί θὰ ἔκαμνες λοιπὸν ἐὰν ὑπέκλεπτον τότε φίλημά τι;

— Δὲν σᾶς ἐγνώριζον τότε ἀκόμη, ἀπήντησεν ὁ Γεώργιος χαμηλοφώνως θὰ σᾶς διεπέρων αὐτοστιγμεὶ διὰ τοῦ ξίφους μου καὶ θὰ σᾶς ἐκρέμων εἰς τὸ πλησιέστερον δένδρον.

Ὁ δοὺξ ἔδηξε τὰ χείλη του καὶ παρετήρησεν αὐτὸν μετ' ἐκπλήξεως, ἔπειτα σφίγγων φιλικῶς τὴν χεῖρα του τῷ εἶπε·

— Θὰ εἶχες πληρέστατα δίκαιον καὶ θὰ ἐπήγαινα δικαίως εἰς τὸν ἄλλον κόσμον μὲ ὅλας τὰς ἁμαρτίας μου. Ἀλλ' ἰδοὺ σᾶς κομίζονται καὶ ἄλλα γαμήλια ἀκόμη δῶρα!

— Ἤρχοντο οἱ ὑπηρέται τῶν ἱππότων καὶ τῶν εὐγενῶν συνδαιτυμόνων, ἔφερον παντὸς εἴδους πολύτιμα ἔπιπλα, ὅπλα, ὑφάσματα δι' ἐσθῆτας καὶ ἄλλα. Ἐγίνωσκον ἐν Στουτγάρδῃ ὅτι ἐώρταζον τοὺς γάμους τοῦ εὐνοουμένου τοῦ δουκός. Ἕνεκα τούτου παρουσιάσθη εἰς τὴν ἑορτὴν ἐπιτροπὴ τῶν ἀστῶν, ἐξ ἀνθρώπων εὐϋπολήπτων καὶ σεβαστῶν, μελανειμονούντων μετὰ βραχέων εἰς τὰ πλευρὰ ζιφῶν, βραχείας κόμης καὶ μικροῦ πώγωνος. Ὁ εἷς ἐκόμιζεν ἀργυροῦν κύπελλον πεποικιλμένον καὶ οἱ ἄλλοι ἄλλα, μετὰ σεβασμοῦ δὲ ἐπλησίασαν εἰς τὸν δοῦκα προσέκλιναν ἐνώπιόν του καὶ προὐχώρησαν εἶτα πρὸς τὸν Γεώργιον Στουρμφέδερ ψάλλοντες κατάλληλον τῇ περιστάσει ᾆσμα.

Ὁ Γεώργιος Στουρμφέδερ ἔτεινε τὴν χεῖρα εἰς τοὺς δύο ἀστοὺς καὶ ηὐχαρίστησεν αὐτοὺς ἐπὶ τοῖς ὡραίοις αὐτῶν δώροις. Ἡ Μαρία παρήγγειλε χαιρετισμοὺς εἰς τὰς συζύγους καὶ θυγατέρας των, καὶ ὁ δοὺξ δ' ἐπίσης ἐδείχθη χαρίεις καὶ φιλόφρων. Ἔθηκαν εἶτα οὗτοι τὰ δῶρά των ἐν τῷ κανίστρῳ μετὰ τῶν ἄλλων καὶ ἀπεχώρησαν τῆς αἰθούσης μετὰ σεβασμοῦ καὶ διὰ βήματος σταθεροῦ. Δὲν ἦσαν ὅμως οἱ ἀστοὶ οἱ τελευταῖοι κομίσαντες δῶρα, διότι μόλις ἐξῆλθον, ἠκούσθη μέγας θόρυβος εἰς τὴν φυλαττομένην ὑπὸ μισθοφόρων θύραν. Ὁ θόρυβος οὗτος εἴλκυσε μάλιστα καὶ τὴν προσοχὴν τοῦ δουκός. Ἠκούσθησαν χονδραὶ ἀνδρικαὶ φωναὶ διατάσσουσαι καὶ βλασφημοῦσαι· ἦσαν ἀναμεμιγμέναι μετὰ γυναικείων φωνῶν, ὧν μία πρὸ πάντων ἡ λαμπροτέρα ἐφαίνετο τὰ μάλιστα γνωστὴ εἰς τοὺς ἐν τῷ ἄκρῳ τῆς τραπέζης παρακαθημένους.

— Εἶνε! μὰ τὴν πίστιν μου, ἡ φωνὴ τῆς κυρᾶ Ῥόζας, εἶπε χαμηλοφώνως ὁ Λιχτενστάϊν εἰς τὸν γαμβρόν του. Κύριος οἶδε τί θὰ μᾶς κάμῃ ἀκόμη!

Ὁ δοὺξ ἔπεμψεν ἕνα ἀκόλουθον ὅπως ἐρωτήσῃ περὶ τῆς αἰτίας τοῦ θορύβου. Τῷ ἐδόθη δὲ ἀπάντησις ὅτι χωρικοὶ ἤθελον ἐπιμόνως νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν αἴθουσαν ὅπως προσενέγκωσι δῶρα τοῖς νεονύμφοις, ἀλλ' ἐπειδὴ ἦσαν ἐκ τοῦ λαοῦ. οἱ μισθοφόροι δὲν ἤφινον αὐτὰς νὰ εἰσέλθωσιν. Ὁ Οὐλρῖχος διέταξε νὰ τὰς ἀφήσωσι, διότι οἱ λόγοι τῶν ἀστῶν ἤρεσαν αὐτῷ καὶ ἐπεθύμει ν' ἀκούσῃ καὶ τὰς χωρικάς.

Οἱ μισθοφόροι ἤνοιξαν αὐταῖς δίοδον καὶ ὁ Γεώργιος παρετήρησε μετ' ἐκπλήξεως τὴν παχεῖαν σύζυγον τοῦ μουσικοῦ τοῦ Χάρδτ μετὰ τῆς ὡραίας θυγατρὸς αὐτῆς ὁδηγουμένας ὑπὸ τῆς κυρᾶς Ῥόζας τῆς ἀνδραδέλφης της.

Ὅταν μετέβαινεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ὁ Γεώργιος, ἐνόμισεν ὅτι εἶδε τὰ χαρίεντα χαρακτηριστικὰ τῆς ὡραίας κόρης τοῦ Χάρδτ, ἅτινα δὲν εἶχον ἐξαλειφθῆ ἐκ τῆς μνήμης του, ἀλλὰ σοβαρώτεραι σκέψεις καὶ ἡ ἀγνότης τῆς τελετῆς ἐξ ἧς ἅπασα ἡ ψυχή του ἦτο πεπληρωμένη, ἀπεμάκρυναν τοῦ πνεύματός του τὴν στιγμιαίαν ταύτην ἐμφάνισιν. Ἔμαθε νῦν μετὰ τῶν ἄλλων ποῖοι ἦσαν οἱ ἐρχόμενοι καὶ πάντες παρετήρησαν μετ' ἐνδιαφέροντος τὸ τέκνον ἐκείνου, τοῦ ὁποίου ἡ μυστηριώδης ἐπίδρασις ἐπὶ τῶν τυχῶν τοῦ δουκός, ἦτο τοσοῦτον ἀκατάληπτος αὐτοῖς καὶ τοῦ ὁποίου ἡ πίστις ἦτο τόσον ὑψηλή, ἡ δὲ βοήθεια ἐν ὥρᾳ ἀνάγκης τοσοῦτον πολύτιμος. Ἡ νεαρὰ κόρη εἶχε τὴν κόμην ξανθήν, τὸ μέτωπον ἀνοικτόν, τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ πατρός της. Ἡ πονηρία μόνον, ἥτις ἐζωγραφίζετο εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ πατρός, ἡ τόλμη καὶ ἡ δραστηριότης, αἱ διακεχυμέναι ἐφ' ὅλου τοῦ σώματός του, εἶχον μεταμορφωθῆ παρ' αὐτῇ ἂν καὶ δὲν ἦτο οὔτε δειλή, οὔτε ἀγρία, εἰς ἤθός τι ζωηρὸν καὶ εἰς τρόπους χαρίεντας καὶ εὐθύμους. Τοιουτοτρόπως τὴν εἶχε γνωρίζει καὶ ὁ Γεώργιος Στουρμφέδερ, ὅταν ἔμενεν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ μουσικοῦ· ἀλλὰ σήμερον ἐνώπιον τοσούτων μεγάλων κυρίων ἐφαίνετο ὀλίγον δειλή, καὶ μάλιστα τὸ πρόσωπόν της εἶχεν ἔκφρασίν τινα θλίψεως, τὴν ὁποίαν δὲν εἶχεν ἄλλοτε διακρίνει.

Ἡ γυνὴ τοῦ μουσικοῦ, ἥτις ἐγνώριζε νὰ ζῇ προσέκλινεν ἀκαταπαύστως ἀπὸ τῆς θύρας τῆς αἰθούσης, μέχρις ὅτου ἔστη πρὸ τῆς καθέδρας τοῦ δουκός. Αἱ ἰσχναὶ παρειαὶ τῆς κυρᾶς Ῥόζας, ἦσαν εἰσέτι χρωματισμέναι ἐξ ὀργῆς, διότι, οἱ μισθοφόροι, καὶ ἰδίως ὁ Μαγδεβούργιος καὶ ὁ Κασπὰρ Στέμπερλ εἶχε βαρέως προσβάλλει αὐτήν. Πρὶν δυνηθῇ δὲ αὕτη νὰ προετοιμασθῇ ὅπως παρουσιάσῃ εἰς τοὺς ἐπισήμους ξένους τὴν οἰκογένειαν τοῦ ἀ-

τάτους βασιλεῖς, εἶναι τὸ μόνον ὅπου ζητεῖ ἡ Στερεὰ Ἑλλὰς ἀπὸ τὴν δικαιοσύνην καὶ φιλανθρωπίαν σας, καὶ τὸ ἐλπίζει, καὶ δὲν ἀμφιβάλλει, ὅτι θέλει τὸ ἀπολαύσει. Αὐτὴ μόνη εἶναι ἱκανὴ νὰ διαλύσῃ κάθε πολιτικὴν περιπλοκήν, καὶ εἰς αὐτὴν θεμελιώνει ὅλη ἡ Στερεὰ Ἑλλὰς τὴν ἐλπίδα της, ἐπειδὴ ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἔκθεσίν σας κρέμαται ἢ νὰ ὑπάρξῃ ἢ νὰ ἀπολεσθῇ. Αὐτὸ εὔχεται ὅλη ἡ Ἑλλὰς νὰ ἀκούσῃ διακηρυττόμενον ἀπὸ στόμα εἰς στόμα πρὸς ὠφέλειαν αὐτῆς, καὶ εὐκλειαν αἰώνιον τῆς ὑμετέρας ἐξοχότητος. Εἴθε νὰ σᾶς δεχθῇ δαφνηφορῶν ὅλος ὁ ἑλληνικὸς λαὸς εἰς τὰ παράλια τῆς Ἑλλάδος, φέροντας τὴν εὐφρόσυνον ἀγγελίαν, ὅτι ἀπήλαυσεν ὅλη ἡ Ἑλλὰς τὴν ἀνεξαρτησίαν της.

Ἐκ Νεαπάτρας τῇ...

Τῆς ὑμετέρας ἐξοχότητος
Ταπεινότατος
καὶ ὑποκλινέστατος δοῦλος
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΙΝΙΑΝ.

Η ΜΑΓΑΔΙΣ ΚΑΙ ΤΟ ΒΙΟΛΙΟΝ

Ἐν τινι ἡμερολογίῳ φέρεται κεφάλαιόν τι «*Γλωσσικαὶ Παρακρούσεις*» ἐπιγραφόμενον ὑπὸ *Ἰσιδωρίδου Ἰσ. Σκυλίτση* ἐν ᾧ πρὸς τοῖς ἄλλοις ποιεῖται καὶ τὴν παρατήρησιν τήνδε: «παιανίζει ἡ μουσικὴ καὶ οἱ δημοσιογραφοῦντες δέον νὰ δώσωσι προσοχὴν εἰς τοὺς ἑπομένους λόγους.

»Οἱ ἀρχαῖοι λύραν μὲν κρούοντες ἔλεγον λυρίζω· ὅταν δὲ ἔκρουον *μάγαδιν* (*βιολί*, ἐξ οὗ καὶ *μαγάδιον* ὁ ζυγὸς ἢ κοινῶς καβαλάρης) ἔλεγον μαγαδίζω· ὅταν δὲ *βάρβιτον* (*λαοῦτο(;)* ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ liuto) ἔλεγον βαρβιτίζω· κιθάραν δὲ ἢ ψαλτήριον (ἅρπαν) ψάλλοντες ἔλεγον κιθαρίζω ἢ ψάλλω, διότι τὸ ῥῆμα ψάλλω δὲν εἶχε παρ' ἐκείνοις τὴν σημασίαν τοῦ ᾄδω, ἣν ἔδωσαν ἔπειτα εἰς αὐτὸ οἱ ἐκκλησιαστικοὶ (ἐνταῦθα σημειοῦταί τινα περὶ τοῦ ψάλλω κατὰ Κλήμεντα τὸν Ἀλεξανδρέα) ἀλλὰ τὴν τοῦ ἅπτεσθαι χορδῆς (toucher ἢ pincer les cordes d'un iustriment ἢ faire vibrer une corde).

»Ταῦτα διὰ τὰ ὄργανα τὰ ἔντατα (γρ. ἐντατά),[1] ἢ ἔγχορδα, ἀναγόμενα εἰς τὴν κρουματικὴν λεγομένην τέχνην (ἐν οἷς καὶ τὸ ἐσχάτως ἐπινοηθὲν piano, ἤτοι τὸ σφυρόχορδον ἢ πολύχορδον).

»Περὶ δὲ τῶν ἐμπνευστῶν, ἤτοι φυσητῶν ὀργάνων, ἐκεῖνοι ἔλεγον ἐπὶ σάλπιγγος μὲν σαλπίζω, ἐπὶ αὐλοῦ δὲ *αὐλίζω*, ἐπὶ σύριγγος ἢ συριγγίου συρίττω. (Ἐμπνευστὰ ὄργανα ἐκεῖνοι δὲν εἶχον πολλὰ ὡς ἡμεῖς σήμερον).

Πρὸς δὲ « . . . *σαμβύστριαί τινες* (*σαμβύκη* δὲ τὸ τουρκιστὶ λεγόμενον *σαντοῦρι (;)*)».

Παραλείποντες καὶ πολλὰ ἄλλα, δι' ἃ ματαιοπονῶν τις θὰ ἔγραφεν ἐκτενεστάτην πραγματείαν, ἀρκούμεθα μόνον τοῖς ἀνωτέρω, ἐπειδὴ καὶ ταῦτα ἱκανὴν θὰ παράσχωσιν ἡμῖν ὕλην.

Καὶ πρῶτον μὲν λέγομεν, εἰ καὶ ἀγνοοῦμεν ἂν ὁ πρὸς ὃν ἀποτείνομεν τὸν λόγον εἶνε εἰδήμων περὶ τὰ τοιαῦτα ἢ ἂν ἁπλῶς χάριν παιδιᾶς ἐπελάβετο τοῦ ἀνωτέρω ζητήματος ἢ ἔπαθεν ὅ,τι συνήθως παρ' ἡμῖν οἱ πολλοὶ πάσχουσιν, δηλ. ἐάν τις ἐπαγγέλληται τὸν νομικὸν μετὰ τῆς αὐτῆς εὐχερείας λύει ἰατρικὸν ζήτημα, μεθ' ἧς θὰ ἔλυε νομικόν, καὶ ἐὰν ἰατρὸς τἀνάπαλιν, ἐν δὲ τοῖς φιλολογικοῖς ζητήμασιν, ἔνθα πάντες σχεδὸν ἅπτονται τούτων, φιλοτιμεῖται ἕκαστος νὰ φαίνηται ὅτι εἶνε ἐπιτηδειότατος ἵνα λύῃ ταῦτα, λέγομεν ὅτι καὶ πολλὴ ἄγνοια τῶν πραγμάτων ὑπάρχει, καὶ μεγάλη παραχορδία καὶ παντελὴς ἀκρισία καταφαίνεται.

Περὶ τῆς *μαγάδιος* πολὺς μὲν παρὰ

[1] Πιθανῶς νὰ συνέβη τυπογραφικὸν σφάλμα· ἀλλὰ καὶ κατωτέρω φέρεται ἐντάτων ἀντὶ ἐντατῶν.

παλαιοῖς ἐγένετο λόγος, πολλῷ δὲ πλείων παρὰ τοῖς νεωτέροις. Θέλων δέ τις νὰ γράψῃ περὶ ταύτης ἠδύνατο ἤτοι εἰς τὰ συγγράμματα τῶν παλαιῶν ν' ἀνατρέξῃ ἢ τῶν νεωτέρων τὴν ἱστορίαν τῆς μουσικῆς, ἐν ᾗ μακρὸς περὶ ταύτης γίνεται λόγος, ν' ἀναγνώσῃ ἢ ἐπ' αὐτὰ τὰ παρ' ἡμῖν λεξικὰ νὰ ῥίψῃ μικρὸν βλέμμα ἵνα μὴ γράφων ἁμαρτάνῃ.

Ἡ *μάγαδις* λοιπὸν κατ' οὐδένα λόγον δύναται νὰ παραβληθῇ πρὸς τὸ νεώτερον *βιολίον*, ἐπειδὴ καθόλου καὶ κατὰ σχῆμα καὶ κατὰ τὴν φύσιν πάμπολυ ἀλλήλων διαφέρουσιν, ὡς περὶ τούτου ἐξηγούμεθα παρακατιόντες.

Τὰ παρὰ παλαιοῖς, ὡς καὶ τοῖς νῦν, ὄργανα ἦσαν τὰ μὲν *κρουόμενα* ἢ ἐντατὰ ἢ καθαπτά[1], τὰ δὲ *ἐμπνεόμενα* ἢ ἐμφυσώμενα.

Τῶν μὲν *κρουομένων* ὀργάνων εἴδη ἦσαν· ἡ λύρα, ἡ κιθάρα, ὁ βάρβιτος, ἡ χέλυς, τὸ ψαλτήριον, τὸ τρίγωνον, ἡ σαμβύκη, ἡ πηκτίς, ὁ φοῖνιξ ἢ λυροφοίνικιον, ὁ σπάδιξ, ἡ ἰαμβύκη, ὁ κλεψίαμβος, ὁ περίαμβος καὶ ὁ σκίνδαψος. Ἔτι δὲ τὸ ἐπιγόνειον, τὸ σιμίκιον, τὸ μονόχορδον, τὸ τρίχορδον ἢ ἡ πανδοῦρα, τὸ πεντάχορδον, ἡ ψιθύρα ἣν ἔνιοι νομίζουσιν ὅτι εἶνε ἡ αὐτὴ τῷ ἀσκάρῳ ὀνομαζομένῳ. Ἔτι δὲ ἡ *ῥάβδα* καὶ ἡ πήληξ ἤτις οὐ μόνον εἶνε ὁ τῆς περικεφαλαίας λόφος, ἀλλὰ καὶ ὄργανόν τι ψαλτήριον.

Τῶν δ' *ἐμπνεομένων* ὀργάνων εἴδη ἦσαν αὐλοὶ καὶ σύριγγες, εἰ δὲ καὶ ἡ σάλπιγξ τοῖς αὐλοῖς προσήκει, τὸ μὲν εὕρημα Τυρρηνικόν, τὸ δὲ σχῆμα εὐθεῖά τε καὶ καμπύλη, ἡ δὲ ὕλη χαλκὸς καὶ σίδηρος, ἡ δὲ γλῶττα ὀστίνη[1].

Τῶν μνημονευθέντων ἀνωτέρω ἐγχόρδων ὀργάνων ἡ μὲν *Λύρα* καὶ ἡ Κιθάρα ἦσαν τὰ κυρίως ἑλληνικὰ ὄργανα, ἅπαντα δὲ τἆλλα ξένα, ὧν ἡ χρῆσις φαίνεται εἰσαχθεῖσα καὶ πρὸ τῶν Μηδικῶν καὶ μετὰ ταῦτα παρ' Ἕλλησιν, ἐτελειοποιήθησαν δὲ ἢ ἀφωμοιώθησαν τῷ ἑλληνικῷ ῥυθμῷ[2]. Ἡ περιώνυμος παρὰ παλαιοῖς λύρα, ἥτις ἐλέγετο ποιητικῶς φόρμιγξ καὶ κίθαρις[3], οὐσιωδῶς διέφερε κατὰ πολὺ τῆς κιθάρας, εἰ καὶ ὁμοία ἦτο τὴν φύσιν.

Ἡ μὲν λύρα ἦτο ὄργανον τοῦ λαοῦ, τὸ πρὸς παιδείαν τὰ μέγιστα συμβάλλον, τὸ ἐν ταῖς τελεταῖς καὶ δημοσίοις ἀγῶσιν κ. τ. τ. τὰ μάλιστα ἐν χρήσει ὂν· ἦτο δὲ καὶ πολὺ εὔκολος περὶ τὴν χρῆσιν. Τοὐναντίον ἡ *κιθάρα*, οὖσα τὸ τέλειον τῆς λύρας, ἔχρῃζε πολλῆς τέχνης καὶ ἀσκήσεως καὶ τούτου ἕνεκα ἤρμοζε τοῖς κατ' ἐξοχὴν μουσικοῖς, οἳ μόνοι ἐποιοῦντο χρῆσιν αὐτῆς ἐν ταῖς συναυλίαις ἢ καὶ ἐν τοῖς δημοσίοις ἀγῶσιν, ἔνθα ἐμφανιζόμενοι ὤφειλον νὰ κρούσωσι *κιθαρῳδικόν τινα νόμον* ἐπὶ κιθάρας μόνον ἐπιδεικνύμενοι τὴν ἑαυτῶν τέχνην ἤ, ὡς ἐλέγετο, *κρουματικὴν σοφίην*.

Δὲν ἀνατρέχομεν εἰς τὰ μυθῶδη περὶ εὑρέσεως τῆς λύρας ὑπὸ τοῦ Ἑρμοῦ, ὑποτιθέμενοι ταῦτα ἤτοι γνωστὰ ἢ περιττά. Λέγομεν μόνον ὅτι ἦτο παλαιότατον καὶ ἀπὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων γνωστὸν ὄργανον τοῖς Ἕλλησιν. Ἦτο τὸ τιμητικὸν ὄργανον τῶν θεῶν καὶ ἡρώων, ἰδίᾳ δὲ τοῦ Ἀπόλλωνος ἔχοντος μετὰ χεῖρας ἀείποτε μὲν λύραν, κιθάραν δ' ὁπόταν ἐνεφανίζετο ὡς προστάτης τῶν κιθαριστῶν.[4] Ἡ κιθάρα φαίνεται ἕλκουσα τὸ γένος ἐξ Ἀσίας διὸ καὶ Ἀσιὰς καλεῖται ὑπὸ τοῦ Πλουτάρχου[1] ἐν τῷ περὶ Μουσικῆς ἔνθα φέρεται καὶ περὶ τοῦ σχήματος τῆς κιθάρας ὅτι ἐποιήθη πρῶτον κατὰ Κηπίωνα τὸν Τερπάνδρου μαθητήν· ἐκλήθη δ' Ἀσιὰς διὰ τὸ κεχρῆσθαι τοὺς Λεσβίους αὐτῇ κιθαρῳδοὺς πρὸς τῇ Ἀσίᾳ κατοικοῦντας.» Εἶνε δὲ τὸ κατ' ἐξοχὴν τεχνικὸν ὄργανον ὡς ἀποκαλεῖ αὐτὴν ὁ Ἀριστοτέλης,[2] καὶ ἐνομίζετο ὅτι ἦτο δύσκολον αὐλῳδός τις ν' ἀποβῇ κιθαρῳδός, προὐτίμωντο δ' οὗτοι ἐκείνων[3]. Καθόλου δ' ὁ Ἀριστόξενος, ὡς ἐμφαίνεται παρ' Ἀθηναίῳ ἔνθα γενομένου λόγου περὶ τῆς καλῆς εὐφωνίας τῆς ὑδραύλεως[4], προκρίνει τὰ ἐντατὰ καὶ καθαπτὰ τῶν ὀργάνων τῶν ἐμπνευστῶν, λέγων ὅτι εἶνε εὔκολα τὰ ἐμπνευστά· διότι πολλοὶ μὴ διδαχθέντες, ὅπως οἱ ποιμένες, αὐλοῦσι καὶ συρίζουσιν.

Ἴσως παράδοξον φανῇ πολλοῖς, πῶς ἔχοντα μὲν τὸ αὐτὸ σχῆμα καὶ τὴν αὐτὴν φύσιν τὰ ὄργανα ταῦτα, διέφερον δ' ὅμως οὐσιωδῶς τὸ ἕτερον τοῦ ἑτέρου; Ταῦτα διελευκάνθησαν ὑπὸ ἐπιφανῶν μουσικολόγων διὰ νεωτάτων ἐρευνῶν καὶ πᾶς δισταγμὸς νομίζεται ἄδικος περὶ αὐτῶν. Ἡ λύρα δὲν ἠδύνατο νὰ ἐκτελέσῃ οὔτε τὰς συνεχεῖς καὶ αἰφνιδίους μεταβολὰς τῶν ἁρμονιῶν καὶ τόνων οὔτε τὰς ἀντιφωνίας, δηλ. τὴν διπλασίασιν τῶν ἠχων, ἅπερ εὐχερῶς ἐξετέλει ὁ μουσικὸς ἐπὶ τῆς κιθάρας. Ἐπὶ τῆς ἐποχῆς μάλιστα τῶν Ἀντωνίνων, φέρεται παρὰ Πτολεμαίῳ[5] ὅτι ὑπῆρχον δύο τάξεις πάμπολυ ἀλλήλων διαφέρουσαι ἡ τῶν κιθαρῳδῶν καὶ ἡ τῶν

[1] Παρὰ Πολυδ. (ὀνομ. Δ. 58), φέρονται διάφοροι ὀνομασίαι: Τὰ δὲ ὄργανα τὰ κρουόμενα εἴποις ἂν καὶ πληττόμενα, ἐπιψαλλόμενα, ἔγχορδα, πρόσχορδα, ἐντατά, πρόσῳδα, τὰ δὲ ἐμπνεόμενα, καταπνεόμενα, ἐμφυσώμενα». Εὕρομεν παρ' Ἀριστείδῃ τῷ Κοϊντιλλ. (ἔκδ. Μειβομ. ἐν Ἀμστελοδ. ἔτ. 1752) καὶ: διὰ νεύρων ἡρμοσμένα σελ. 107, καὶ νευρόδετα σελ. 110.

[1] Πολυδ. Ὀνομ. Δ. σελ. 59, 60, 61, 67, 85.

[2] Πρβ. Fr. Gevaert Hist. et Th. de la Mus. de l'Antiq. T. II. σελ. 252, ἔκδ. Gand. Annoot-Bræck man, 1881.

[3] Ἴδ. Westph., Geschichte, σελ. 92 κ. ἑξ. Gev. ἔνθα ἀνωτ. σ. 249, ὑποσ. 3 καὶ ἀλλαχοῦ.

[4] Gev. ἔνθα ἀνωτ. σελ. 251.

[1] Πλούτ. περὶ Μουσ. σελ. 6, V, ἔκδ. Westph.

[2] Πολιτ. κεφ. VIII, 6.

[3] Ὁ Κικέρων ἐν τῷ pro Mur; 13. λέγει τάδε: Utajunt in Graecis artificibus eos auloedos esse, qui citharoedi fieri non possunt.

[4] Δειπν. Βιβλ. IV. 75, 174.

[5] Ἁρμον. 1, 16, II, 1, 16 (παράδ. Gev.).

λυρῳδῶν ἐχόντων ἕκαστος ἴδιον ὀνομαστικὸν μουσικῆς[1].

(Ἕπεται συνέχεια)

ΘΕΜΙΣΤ. ΠΟΛΥΚΡΑΤΗΣ

ΤΟ ΣΧΟΙΝΙ

— Καλὲ τέτοια ὥρα;

— Τί ἔχει ἡ ὥρα; δὲν εἶνε ἕνδεκα ἀκόμη.

— Εἶνε ἕνδεκα καὶ μισή· ἐγὼ προτείνω νὰ διαλυθοῦμεν καὶ ἄλλοτε ἀκούομεν τὴν ἱστορίαν.

— Φαίνεται ὅτι σὺ ἐνύσταζες. Θὰ κάμῃς καλὰ νὰ ὑπάγῃς νὰ κοιμηθῇς· ἴσως μάλιστα βιάζεσαι διότι σὲ περιμένουν... τὰ κουνούπια.

— Ἔχεις δίκηο· μὰ τί νὰ κάμω σὲ παρακαλῶ; νὰ ἀγρυπνήσω πάλι; Μήπως μὲ ἄφηκαν νὰ κοιμηθῶ χθές; Τί μουσική! Ἐπαίζαν αὐτὰ καὶ ἐχόρευα ἐγώ.

— Ἡ πλειοψηφία εἶνε ὑπὲρ τῆς διηγήσεως.

— Καὶ ἡ ἀντιπολίτευσις ἀποχωρεῖ...

— Ὄχι· μεῖνε ἀδελφέ. Ἐδῶ εἶνε δροσιά. Ἐκτὸς ἂν προτιμᾷς τὰ κουνούπια καὶ τὴν ζέστην τοῦ δωματίου σου.

— Νὰ σοῦ εἰπῶ τὰ προτιμῶ ἀπὸ τὰς μεταφρασμένας ἱστορίας.

— Εἶνε πρωτότυπος.

— Τόσῳ τὸ χειρότερον.

— Διατί;

— Θὰ ἔχῃ ἔρωτας...

— Ποσῶς.

— Μονομαχίας...

— Διόλου.

— Θὰ τελειώνῃ μὲ ἕνα γάμον...

— Ἔχεις λάθος.

[1] Ὁ μοναχὸς Μαρτίνης ἐν τῇ Ἱστορ. τῆς Μουσικῆς ἀναφέρει πολλὰ παραδείγματα περὶ τῆς διαφορᾶς τῆς λύρας καὶ κιθάρας. Πρβ. Τόμ. Α'. σελ. 435 σημ. 281, καὶ Β' σελ. 16. ἔνθα φέρεται: diversa quidem sunt organa, lyra et cithara: καὶ ἀλλαχοῦ.

— Ἢ μὲ ἕνα φόνον...

— Μήτ' αὐτό.

— Ἔ, τότε θὰ εἶνε ἀπὸ τὰς συνετθισμένας τῆς ἐπαναστάσεως, μὲ κανένα ἥρωα ἀπὸ ἐκείνους ὅπου κάνουν φιλοφρονήσεις γαλλικὰς καὶ ἔπειτα σποῦν τὸ κρομμύδι στὸ γόνατο.

— Προτείνω νὰ τὸν ἀποδοκιμάσωμεν.

— Διατί;

— Διότι μ' ὅλα θέλει νὰ γελᾷ.

— Ἀλλά, παιδί μου, ἐγὼ τοὺς ἥρωας τῆς ἐπαναστάσεως τοὺς θέλω ὅπως πραγματικῶς ἦσαν, ὄχι ὅμως στολισμένους μὲ ἀνέκδοτα μυθιστορημάτων.

— Δὲν πρόκειται περὶ ἥρωος ἐπαναστάτου. Ἡ ἱστορία εἶνε σύγχρονος, κοινωνική.

— Καὶ ποῖος εἶνε ὁ συγγραφεύς;

— Ἄγνωστος.

— Δυσπιστῶ πρὸς τοὺς ἀγνώστους.

— Θὰ σᾶς τὸν εἴπω ἔπειτα.

— Ὅταν ἴδῃς τὴν ἐντύπωσιν τὴν ὁποίαν θὰ κάμῃ ἡ διήγησις. Πονηρέ! στοιχηματίζω ὅτι εἶνε ἰδική σου.

— Θὰ χάσῃς.

— Ἂς ἀφήσωμεν τὰ λόγια.

— Μένω ὑπὸ τρεῖς ὅρους.

— Ποίους;

— Πρῶτον ὅτι ἡ ἱστορία θὰ εἶνε σύντομος.

— Μάλιστα.

— Δεύτερον ὅτι ὁ κύριος Ἀριστείδης θὰ μᾶς διώξῃ ὅταν νυστάξῃ καὶ ἐκεῖνος.

— Μάλιστα.

— Τρίτον ὅτι δὲν θὰ ὑπάρχουν τίποτε ὑπαινιγμοὶ διὰ τὰ γεροντοπαλλήκαρα...

— Ἀ μπᾶ! ὑπόσχομαι ὅτι δὲν θὰ σᾶς...

— Σιωπή. Καὶ τέταρτον...

— Ἀλλὰ οἱ ὅροι ἦσαν τρεῖς.

— Καὶ τέταρτον ὅτι ἡ Κατερίνα θὰ μᾶς φέρει δέκα ποτήρια νερό.

— Σύμφωνοι καθ' ὅλα. Κατερίνα, γρήγορα.

Πάντες συνεσπειράθησαν περὶ τὴν μικρὰν τραπεζαν, ἥτις ἐχρησίμευεν ὡς κέντρον τῆς ὑπαιθρίου συναναστροφῆς. Ἑκαστος δὲ ἡ ἑκάστη, διότι ἐξ ἀμφοτέρων τῶν γενῶν συνέκειτο τὸ ἀκροατήριον, προσεπάθει νὰ εὕρῃ τὴν ἀναπαυτικωτέραν θέσιν, ἀκουμβῶν τοὺς πόδας του εἰς τὸ κάθισμα τοῦ γείτονος ἢ στηρίζων τὴν ῥάχιν τοῦ ἰδικοῦ του ἐπὶ τῆς παρακειμένης λεύκης. Καὶ αὐτὸ τὸ γεροντοπαλλήκαρον τῆς συναναστροφῆς ὁ κ. Γεώργιος, ἐξηπλώθη ὅσον ἠδυνήθη καλήτερα ἐπὶ τεσσάρων καθισμάτων, ὧν ἕκαστον εἶχε τὴν τιμὴν νὰ φιλοξενῇ ἀνὰ μίαν τῶν κνημῶν ἢ τῶν χειρῶν του. Οἱ καπνίζοντες κατεσκεύασαν νέα σιγάρα ἐκ τῆς φιλοφρόνως προσφερομένης καπνοθήκης τοῦ οἰκοδεσπότου κ. Ἀριστείδου καὶ ἀπεκατέστη τέλος πλήρης σιωπὴ μετὰ τὴν ἐπάνοδον τῆς Κατερίνας κομισάσης ἐκ τοῦ οἴκου τὰ νερὰ καὶ μετὰ τὴν διακοπὴν τῶν προεισαγωγικῶν παρατηρήσεων, ἃς ἔκριναν καθήκον των νὰ ψιθυρίσωσιν, ἡ μία πρὸς τὴν ἄλλην αἱ κυρίαι.

— Ἔχω καὶ ἐγὼ ἕνα ὅρον νὰ ὑποβάλω εἶπεν τις τῶν παρακαθημένων.

— Τίνα; ἠρώτησεν ὁ μέλλων νὰ διηγηθῇ τὴν παράδοξον ἱστορίαν, ἐφ' οὗ προσηλοῦντο ἤδη τὰ βλέμματα καὶ ἡ προσοχὴ πάντων.

— Νὰ καταργηθῇ κἄθε πρόλογος ἢ περιγραφή.

— Καὶ τότε τί θ' ἀπομείνῃ;

— Ἡ οὐσία.

— Καὶ τί οὐσίαν ἠμπορεῖ νὰ ἔχει ἕνα σχοινί; διέκοψε λογοπαίζουσα κυρία τις.

— Καὶ πολλὴν μάλιστα. Ἀρχίζω.

— Περιμένομεν.

— Ἐμπρός.

— Θὰ μᾶς σκάσετε.

— Ἐγὼ ἐνύσταξα.

— Εἶνε μεσάνυκτα. Ἀρχίσατε λοιπόν!

Πράγματι ἦτο ἤδη μεσονύκτιον. Αὔρα δροσερὰ ἐκίνει τοὺς κλάδους καὶ ἐθώπευε

δελφοῦ της, ἡ παχεῖα σύζυγος τοῦ μουσικοῦ εἶχεν ἤδη ἁρπάσει καὶ φέρει εἰς τὰ χείλη τὰ κράσπεδα τοῦ μανδύου τοῦ δουκός.

Σᾶς χαιρετῶ, αὐθέντα δούξ, εἶπε, ποιουμένη ἐδαφιαίας ὑποκλίσεις. Πῶς εἴσθε ἀφότου ἐπανήλθετε εἰς Στουτγάρδην; ὁ σύζυγός μου σᾶς στέλλει πολλοὺς χαιρετισμούς. Ἀλλὰ δὲν ἤλθομεν νὰ ἴδωμεν σᾶς, ἀλλὰ τὸν κύριον, ὅστις κάθηται ἀντικρυ. Κομίζομεν δῶρόν τι εἰς τὴν κυρίαν του! Ἀ! νά την! πήγαινε Βάρβα, βγάλε τὸ δέμα ἐκ τοῦ κανίστρου.

— Ἀ! Θεέ μου, ἀνέκραξεν ἡ κυρὰ Ῥόζα, Ὑψηλότατε, σᾶς ζητῶ μυριάκις συγγνώμην, διότι σᾶς τὰς ἔφερα ἐδῶ. Εἶνε ἡ σύζυγος καὶ ἡ θυγάτηρ τοῦ μουσικοῦ τοῦ Χάρδτ. Ὦ! Θεέ μου! μὴ δυσηρεστηθῆτε, κύριε δούξ, ἐκ τῶν τρόπων, ἔχει πολὺ καλὴν καρδίαν.

Ὁ δούξ ἐγέλασε περισσότερον διὰ τὴν αἴτησιν τῆς συγγνώμης τῆς κυρᾶς Ῥόζας παρὰ διὰ τοὺς λόγους τῆς νύμφης της.

— Τί κάμνει ὁ σύζυγός σας; θὰ ἔλθῃ νὰ μᾶς ἴδῃ; Διατί δὲν ἦλθε μαζῆ σας;

— Εἶχε τὴν αἰτίαν του, ἀπήντησεν ἡ χωρική. Ὅταν γίνεται πόλεμος, τότε βεβαίως δὲν λείπει, διότι λαμβάνουν τὴν ἀνάγκην του, ἀλλ' ἐν καιρῷ εἰρήνης νομίζει ὅτι δὲν ἁρμόζει νὰ συχνάζῃ πλησίον τῶν μεγάλων.

Ἡ κυρὰ Ῥόζα ἦτο κατηγανακτισμένη διὰ τὴν ἁπλοϊκότητα τῆς νύμφης της· εἰς μάτην δὲ ἔσυρε τὴν ἐσθῆτά της καὶ τοὺς πλοκάμους της· ἡ ἀγαθὴ γυνὴ χωρὶς νὰ ταραχθῇ ἐξηκολούθει πάντοτε νὰ ὁμιλῇ πρὸς μεγάλην εὐχαρίστησιν τοῦ δουκὸς καὶ τῶν συνδαιτυμόνων του. Οἱ προκαλούμενοι ὑπὸ τῶν ἀπαντήσεών της καγχασμοὶ ἐφαίνοντο ὅτι ἠὐχαρίστουν αὐτόν.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ Βάρβα εἶχεν ἀνοίξει τὸ σκέπασμα τοῦ κανίστρου τολμῶσα ἐνίοτε νὰ ἐγείρῃ τοὺς ὀφθαλμούς της ὅπως ἐπανίδῃ τὴν μορφήν, ἥτις ἐν τῇ ἐξάψει τοῦ πυρετοῦ, ἀνεπαύθη ἐπὶ τοῦ κόλπου της καὶ ἡ ὁποία εἰς τοὺς πιστοὺς βραχίονάς της πολλάκις εὗρε τὸν ὕπνον καὶ τὴν ἀνάπαυσιν, ὅπως ἐπανίδῃ τὸ στόμα, εἰς ὃ πολλάκις προσήγγισε μυστικῶς τὰ χείλη της καὶ τοὺς ὀφθαλμούς, τῶν ὁποίων ἡ λάμψις ἀντηνακλᾶτο πάντοτε ἐν τῇ μνήμῃ της. Ὕψου πάντοτε τοὺς ὀφθαλμούς της, ἀλλ' ὅταν τὸ βλέμμα της ἔφθανε μέχρι τοῦ στόματος τοῦ Γεωργίου ἐταπείνου αὐτοὺς φοβουμένη μὴ ἀντικρύσῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ Γεωργίου.

— Ἴδέ, Μαρία, ἤκουσεν αὐτὸν λέγοντα, ἰδὲ τὴν ἀγαπητὴν κόρην, ἥτις μ' ἐπεριποιεῖτο διαρκούσης τῆς ἀσθενείας μου ἐν τῇ καλύβῃ τοῦ πατρός της καὶ ἡ ὁποία μοὶ ἔδειξε τὸν δρόμον τῆς Λιχτενστάϊν·

Ἡ Μαρία ἐστράφη καὶ ἐδράξατο μετ' ἀγαθότητος τῆς χειρὸς τῆς νεαρᾶς κόρης, ἥτις ἔτρεμε καὶ τῆς ὁποίας αἱ παρειαὶ ἐγένοντο κατέρυθροι. Ἡ Βάρβα ἤνοιξε τὸ μικρόν της κάνιστρον καὶ παρουσίασε τεμάχιον ὡραίου ὑφάσματος καὶ δέματά τινα λινοῦ λεπτοῦ ὡς μέταξα.

Προσεπάθησε νὰ ὁμιλήσῃ ἀκόμη, ἠσπάσθη τὴν χεῖρα τῆς νεονύμφου καὶ δάκρυ τι ἔπεσεν ἐπὶ τοῦ γαμηλίου τῆς Μαρίας δακτυλίου.

— Ἐ! Βάρβα, εἶπεν ἡ κυρὰ Ῥόζα δι' ὕφους ἐπιπληκτικοῦ, μὴ εἶσαι δὰ τόσον δειλὴ καὶ τεταραγμένη. Εὐγενὴς δεσποινίς, συγγνώμην, ἤθελον νὰ εἴπω εὐγενὴς κυρία, ἐστὲ ἐπιεικής· βλέπεις τόσον σπανίως πρόσωπον ὑψηλῆς περιωπῆς. Συνήθως εἶνε εὔθυμος ὡς χελιδὼν τοῦ ἔαρος.

— Εὐχαριστῶ, Βάρβα, εἶπεν ἡ Μαρία. Πόσον ὡραῖον τὸ ὕφασμά σας! τὸ ὕφανες βεβαίως σὺ ἡ ἰδία. Ἡ νεαρὰ κόρη μειδιῶσα ἐν μέσῳ τῶν δακρύων της ἔνευσε καταφατικῶς, διότι κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην δὲν ἠδύνατο νὰ προφέρῃ λέξιν.

Ὁ δούξ ἀπήλλαξεν αὐτὴν ἐκ τῆς ἀμηχανίας ταύτης, ὅπως ῥίψῃ αὐτὴν εἰς ἄλλην πολὺ μεγαλειτέραν.

— Ἀληθῶς ὁ μουσικὸς Ἰωάννης ἔχει ὡραίαν θυγατέρα, εἶπε νεύων αὐτῇ νὰ πλησιάσῃ. Ὑψηλὴ καὶ κομψοτάτη. Παρατηρήσατε, κύριε καγκελάριε, πόσον καλὰ τῆς πηγαίνουν ὁ ἐρυθρὸς στηθόδεσμος καὶ ἡ μικρὰ καὶ βραχεῖα ἐσθής της. Τί λέγεις Ἀμβρόσιε Βολλάν; ἐὰν διὰ γενικοῦ διατάγματος εἰσήγομεν τὴν ὡραίαν αὐτὴν ἐνδυμασίαν διὰ τὰς ὡραίας τῆς Στουτγάρδης;...

Ὁ καγκελάριος ἐγέλασε σαρδονικῶς καὶ παρετήρησε τὴν ἐρυθριῶσαν νεάνιδα ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν.

— Πραγματικῶς θὰ ἐδικαιολόγει τις τὸ μέτρον τοῦτο διὰ τῆς οἰκονομίας, ἥτις θὰ ἐπετυγχάνετο οὕτως ἐκ τοῦ ὑφάσματος. Ὅπως ἡ Ὑψηλότης σας ἠλάττωσε πρό τινων ἐτῶν τὰ μέτρα καὶ σταθμά, δύναται ἐπίσης καθ' ὅλους τοὺς κανόνας τῆς λογικῆς νὰ βραχύνῃ τις τὰς ἐσθῆτας τῶν γυναικῶν. Ἀλλὰ δὲν θὰ ἐκέρδιζον τίποτε ἐκ τούτου, διότι ὅ,τι θ' ἀφήρουν κάτωθεν θὰ τὸ προσέθετον εἰς τὰ ἄνω μέρη.

— Ἔχεις δίκαιον, Ἀμβρόσιε, εἶπεν ὁ δούξ γελῶν. Δὲν ὑπάρχει, μὰ τὴν πίστιν μου, ἀνώτερον σοφοῦ ἀνθρώπου. Ἀλλ' εἰπέ μοι, κόρη μου, δὲν ἔχεις ἐραστήν;

— Ἀ! Ὑψηλότατε, διέκοψεν ἡ παχεῖα μήτηρ τί λόγια εἶνε αὐτά· μὴ λέγετε τοιαῦτα, κύριε δούξ, ἡ Βάρβα εἶνε φρόνιμος κόρη!

Ὁ δούξ δὲν ἔδωκε προσοχὴν εἰς τὴν παρατήρησιν ταύτην τῆς μητρός· ἠὐχαριστεῖτο παρατηρῶν τὴν ἀμηχανίαν ἥτις ἐζωγραφίζετο εἰς τὰ ἀθῶα χαρακτηριστικὰ τῆς νεάνιδος. Ἀνεστέναξεν ἡσύχως καὶ ἔπαιξε μὲ τὰς κυανᾶς ταινίας τῶν βοστρύχων της. Ἔρριψεν ἀκουσίως βλέμμα πλῆρες ἔρωτος ἐπὶ τοῦ Γεωργίου Στουρμφέδερ, ἔπειτα δὲ ἐταπείνωσε πάλιν τοὺς ὀφθαλμούς της ἐρυθριῶσα. Ὁ δούξ, τὸν ὁποῖον οὐδὲν διέφυγε ἐκάγχασε καὶ τὸ παράδειγμά του ἠκολούθησαν ὅλοι οἱ ἄνδρες.

— Νεαρὰ κυρία, εἶπεν εἰς τὴν Μαρίαν, τώρα δύνασθε δικαίως νὰ συμμερισθῆτε τὴν ζηλοτυπίαν τοῦ συζύγου σας.

τὰ φύλλα τῶν δένδρων. Ἐν μέσῳ δὲ τοῦ κήπου, ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ ἐν σιγῇ ἀναμένοντες ἐν μέσῳ τοῦ ἡμίφωτος, ὅπερ τοῖς ἐδώρουν οἱ ἀστέρες καὶ ἀπομεμακρυσμένη τις ἀνταύγεια ἐκ τῶν παραθύρων τῆς οἰκίας παρίστων σκηνὴν φαντασιώδη, ἀλλόκοτον.

«Ἦτο τοιαύτη ὥρα ἀκριβῶς καὶ τοιοῦτον ἀμυδρὸν φῶς μὲ ὡδήγει εἴς τι χωρίον τῆς Στερεᾶς κατὰ τὴν τελευταίαν μου περιοδείαν, ἤρξατο διηγούμενος ὁ κύριος Α*, ὅτε εἰς τὴν καμπὴν δυσβάτου ἀτραποῦ ἧς ἀπότομος βράχος διακόπτει τὴν εὐθύτητα, εἶδον σκιὰν ὀρθουμένην. Ἔστην ἵνα ἀνετώτερον παρατηρήσω τὴν σκιάν, ἥτις οὕτω ἀπροόπτως παρενετίθετο μεταξὺ ἐμοῦ καὶ τοῦ τέρματος τοῦ δρόμου μου, καὶ ἐσκέφθην πρὸς στιγμὴν μὴ ἦτο κακή τις συνάντησις ἐξ ἐκείνων τὰς ὁποίας οἱ εὐφάνταστοι ξένοι ταξειδιῶται ὀνειρεύονται ἐν τοῖς ξενοδοχείοις ἡμῶν, καὶ διηγοῦνται ἐν ταῖς περιηγήσεσί των, ὅτε διέκρινα ἄνδρα ὑψηλόν, ρακένδυτον, τείνοντα πρὸς ἐμὲ τὴν χεῖρα καὶ ψιθυρίζοντα λόγους τινὰς οὓς ἕνεκεν τῆς ἀποστάσεως δὲν ἠδυνήθην νὰ ἐννοήσω.

— Τί θέλεις; ἠρώτησα πλησιάζων.

— Ὅ,τισὲ φωτίσῃ ὁ Θεός· ἀπήντησε διὰ φωνῆς γυναικώδους καὶ τρεμούσης.

— Καὶ τέτοια ὥρα ζητοῦν ἐλεημοσύνη;

— Μπᾶς μ' ἀφήνουν οἱ χωριάταις νὰ κατέβω τὴν ἡμέρα; Καὶ τώρα νὰ μ' ἔβλεπαν ἐδῶ θὰ μὲ σκότωναν. Εἶμαι ἄρρωστος βαρειὰ ὁ ἔρημος.

Καὶ λέγων ταῦτα ἐκλονίσθη ὡς διὰ νὰ πέσῃ. Ἡ βακτηρία του ἐφ' ἧς ἐστηρίζετο ἐβυθίσθη εἰς τὴν γῆν ὑπείκουσα εἰς τὴν ἰσχυρὰν πίεσιν τῶν χειρῶν του. Εἶτα ἔκλινε πρὸς τὴν γῆν καὶ ἐκάθησεν οἰμώζων.

Ὁ δυστυχὴς θὰ εἶνε κανεὶς φυγόδικος καταδιωκόμενος καὶ ἀσθενήσας, ἐσκέφθην.

— Καὶ ποῦ κάθεσαι καϋμένε ἄνθρωπε; τὸν ἠρώτησα.

— Ὀπίσω ἀπὸ τὸ βράχο εἶνε μιὰ σπηλιά· ἐκεῖ μένω τὴν ἡμέρα καὶ μόνο τὴν νύκτα τριγυρίζω γιὰ νὰ μ' ἐλεήσῃ κανεὶς διαβάτης.

— Φτωχέ μου· ἐψιθύρισα κινῶν μετὰ θλίψεως τὴν κεφαλήν. Τί ἔχω ἐγὼ νὰ σοῦ δώσω κι' ἐσένα. Ἂς ἠμποροῦσα... Νὰ πάρε μία δραχμή, καὶ οἰκονομήσου ὅσῳ μπορεῖς. Δὲν ἔχω περισσότερα. Σὲ ἔτυχα σὲ μία στιγμὴ ποῦ... ἔννοια σου.

Ὁ βακενδύτης ἔτεινε μετὰ συστολῆς τὴν δεξιὰν ἣν περιεκάλυπτε ὕφασμα ἀμφιβόλου χρωματισμοῦ, καὶ ἐδέχθη ἐπ' αὐτοῦ τὴν δραχμήν. Εἰς τὴν θέαν τοῦ ἀργυροῦ νομισματος οἱ θολοὶ ὀφθαλμοί του ἐξήστραψαν παραδόξως.

— Δόξα νἄχῃ ὁ Θεὸς ἐψιθύρισε μετ' ἄλγους ἀπεριγράπτου. Τώρα ἔχω παράδες γιὰ νἀγοράσω τὸ σχοινί!... Δυστυχισμένε Στεφανῆ, δὲ θὰ σὲ φάνε τὰ κοράκια. Θὰ σὲ θάψουνε κι' ἐσένα σὰν τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους!...

Ἡτοιμαζόμην νὰ προχωρήσω ἐξακολουθῶν τὸν δρόμον μου, ἀλλ' εἰς τὸ ἄκουσμα τῶν παραδόξων καὶ ἀκατανοήτων τούτων λόγων ἐσταμάτησα.

— Τί εἶπες; ἠρώτησα.

— Τίποτε. Μιλῶ μονάχος μου.

— Ὄχι· εἶπες γιὰ σκοινί, γιὰ κοράκια, γιὰ μνῆμα. Τί σχέσι ἔχει τὸ ἕνα μὲ τὸ ἄλλο;

— Καὶ πολλὴ μάλιστα.

— Δὲν μοῦ λέγεις κι' ἐμένα;

— Τί νὰ σοῦ πῶ, νὰ σὲ κάμω νὰ λυπηθῇς; Πήγαινε στὸ καλὸ παλληκάρι μου καὶ ἄφησέ με στὴν κακομοιριά μου. Γιατί νὰ λυπηθῇς;

— Ἂν σὲ στενοχωρῇ μὴ μοῦ ἀπαντήσῃς. Ἀλληῶς πές μου τὴ λύπη σου. Αὐτὸ θὰ σὲ παρηγορήσῃ.

— Νὰ μὲ παρηγορήσῃ; Ἐμένα; Ἔ, ἄκουσε λοιπόν, ἀφοῦ ἐστάθηκες τόσῳ καλὸς γιὰ μένα. Ἄκουσε τὰ βάσανά μου καὶ θὰ καταλάβῃς τὰ λόγια μου. Εἶμαι λωβικσμένος καὶ θέλω τὸ σκοινὶ γιὰ νὰ μὲ σύρουν στὸ λάκκο μου...

(Ἕπεται τὸ τέλος). Ι. Μ. Δ.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΝΗΓΥΡΙΣ

(DAS GRIECHISCHE FEST)

ΤΩΝ ΕΝ ΒΕΡΟΛΙΝΩ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ

Δὶς εἶχεν ἤδη ὁρισθῆ ἡ ἑλληνικὴ πανήγυρις τῶν ἐν Βερολίνῳ καλλιτεχνῶν, ἐπὶ τῆς πλατείας τῆς ἐκθέσεως ἐν Μυαβιτίῳ καὶ δὶς ἀνεβλήθη. Ἄπειροι ξένοι, οἵτινες εἶχον μεταβῆ εἰς τὴν γερμανικὴν μητρόπολιν χάριν τῆς ἑορτῆς, ἠναγκάσθησαν νὰ ἐπιστρέψωσι δύσθυμοι, τοῦ καιροῦ μὴ ἐπιτρέποντος τὴν τέλεσιν αὐτῆς. Ἡ δυσαρέσκεια τοῦ δημοσίου ηὔξανε καὶ ἡ τῶν μελῶν ἀθυμία ὡσαύτως. Τέλος ἡ ἑορτὴ ἀπεφασίσθη διὰ τὴν 25 Ἰουνίου. Ὁ οὐρανὸς ηὐδόκησε νὰ συγκατανεύσῃ καὶ ἡ ἑορτὴ ἐτελέσθη. Περὶ τὴν 5 μ. μ. ὥραν οἱ ἐξῶσται καὶ τὰ παράθυρα τῶν περιζ οἰκιῶν ἦσαν πεπληρωμένα φιλοθεαμόνων. Περὶ τὴν 6 ὥραν ἐφάνη ὁ διάδοχος μετὰ τῆς οἰκογενείας του. Ἐν τέταρτον τῆς ὥρας βραδύτερον ἠχοι αὐλῶν ἐσήμαναν τὴν ἔναρξιν τῆς ἑορτῆς. Ἐπὶ ὑψώματος πρὸ τοῦ ναοῦ τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς ἐφάνη ἡ ὑψηλὴ μορφὴ κήρυκος ἐν ἐρυθρῷ ἱματίῳ, ἐστεμμένου μετὰ ταινίας καὶ κρατοῦντος λευκὴν ῥάβδον οὗτος ἐτόνισε μετὰ ἠχηρᾶς φωνῆς τὰ ἑπόμενα:

«Πᾶν ὅ,τι βλέπετε ἐν τῷ κύκλῳ τούτῳ εἶνε ἀπήχησις ἑλληνικῆς λαμπρότητος. Ἡ Ὀλυμπία προσκαλεῖ ὑμᾶς νὰ κοινωνήσητε τῶν εὐδαιμόνων θεῶν. Ἐπαναβλέπομεν τὸ θυσιαστήριον, ὅπερ ᾠκοδόμησεν ἐν Περγάμῳ ὁ Ἄτταλος. Σάλπιγγες ἐξεγείρουσι τὸν ἀρχαῖον κόσμον καὶ ἀναζῇ σήμερον τὸ ἐπὶ μακρὸν λησμονηθέν. Ἀναμνήσθητε δισμυρίων ἐτῶν καὶ θὰ ἴδητε τὰς ἡμέρας τῆς εὐδαίμονος Περγάμου. Βάρβαροι ἠπείλουν στέμμα καὶ χώραν· ὁ βασιλεὺς ἐπάταξεν αὐτοὺς κραταιῷ βραχίονι· νῦν ἐπανέρχεται οἴκαδε κεκοσμημένος μετὰ τῆς νίκης· ὁ λαός του ἐνθουσιῶν ἀλαλάζει. Ὁ ἥρως Ἄτταλος μετὰ

τοῦ στρατοῦ του πλησιάζει τῷ βωμῷ ἵνα προσφέρῃ θυσίαν τοῖς ἐπουρανίοις».

Καὶ πάλιν ἠχησαν οἱ αὐλοί. Ἡ πομπὴ τοῦ νικηφόρου βασιλέως πλησιάζει. Προηγεῖται ἡ βουλὴ τῶν γερόντων μετὰ μακροῦ ἀργυροῦ πώγωνος· εἶτα ἕπεται τὸ πεζικὸν προηγουμένης μουσικῆς· εἶτα αἰχμάλωτοι, Σύροι, Πάρθοι καὶ Ἰουδαῖοι συνοδευόμενοι ὑπὸ Νουβίων τοξοτῶν· τροπαιοφόροι ἁμαξαι, πλήρεις κυριευθέντων πολυτίμων πραγμάτων, περιστοιχιζόμεναι ὑπ' ἀδουσῶν γυναικῶν· τειχεσιπλῆκται κριοί, ταῦροι καὶ ἀμνοὶ διὰ θυσίαν· ἁμαξαι μετὰ αἰχμαλώτων παρθένων, φυλαττομένων ὑπὸ πολεμιστῶν. Κάμηλοι καὶ ὄνοι πεφορτωμένοι μετὰ θησαυρῶν· αὐλῳδοὶ ἱέρειαι, αἰχμάλωτοι ἡγεμόνες καὶ εἶτα ὡς σφραγὶς τοῦ ὅλου ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τεθρίππου, περιβαλλόμενος ὑπὸ παρθένων καὶ παίδων θυρσοφόρων· χρυσῆ νίκη στεφανοῖ αὐτὸν καὶ τέσσαρες ἐκλεκτοὶ λευκοὶ ἵπποι μετ' ἀνωρθωμένης χαίτης, κατὰ τὸ πρότυπον τῆς ζωφόρου τοῦ Παρθενῶνος, σύρουσι τὸ ἅρμα. Στρατηγοί, οἱ ἐν τέλει, ἀθληταὶ καὶ λαὸς κλείουσι τὴν πομπήν. Πρὸ τοῦ ναοῦ ἵσταται τὸ ἱερατικὸν τάγμα. Παῖδες ναΐται ἀνοίγουσιν αὐτόν· εἶτα ἱερεῖς καὶ ἱέρειαι, ἀκολουθούμενοι ὑπὸ χοροῦ ᾠοιδῶν, προχωροῦσι μέχρι τοῦ θριαμβευτικοῦ τόξου τῆς ἑορταστικῆς ὁδοῦ, προσφωνοῦσι τῷ βασιλεῖ τὸ «ὡς εὖ παρέστης» καὶ ὁδηγοῦσιν αὐτὸν μέχρι τῶν βαθμίδων τοῦ βωμοῦ. Ἡ ἀκολουθία ἵσταται ἐν γραφικῷ συμπλέγματι ἐπὶ τῶν βαθμίδων τοῦ ναοῦ, ἐπὶ τῶν στοῶν καὶ τοῦ προδόμου.

Οἱ ἔφιπποι περιστοιχίζουσι τὸν ὀβελίσκον. Τότε διατάττει ὁ βασιλεὺς Ἄτταλος νὰ προσφέρωσι θυσίαν τῷ Διί. Τὸ θῦμα ὁδηγεῖται εἰς τὸν βῶμον· ἀρχιερεῖς ἀνάπτουσι πῦρ καὶ ἐπιχέουσιν ὀλίγον ὕδωρ. Παῖδες φέρουσιν ὕδωρ πρὸς ῥάντισμα καὶ χέουσιν οὐλοχύτας. Ὁ ἀρχιερεὺς ἀπαγγέλλει προσευχὴν ἀκολουθουμένην ὑπ' αὐλῶν καὶ χεῖ τὸ ἐν φιάλῃ ἀθροισθὲν αἷμα τοῦ θύματος ἐπὶ τοῦ βωμοῦ· ὕμνοι καὶ ᾄσμα χοροῦ ἐξ ἀνδρῶν ἀρχίζουσι. Εἰς τὴν θυσίαν ταύτην περικλείεται ἡ τῆς Ἀθηνᾶς προσκύνησις. Καὶ ἐκ δευτέρου ἠχοῦσιν οἱ αὐλοί. Ἐκ τοῦ ναοῦ προσέρχονται ἱέρειαι ἐν ἐρυθρῷ διπλῷ χιτῶνι· βαδίζουσι μεμετρημένῳ βήματι πρὸς τὸν βωμὸν καὶ φέρουσι τὸ ἐπίχρυσον ἄγαλμα τῆς προστάτιδος τῶν τεχνῶν ἐνῷ αἱ ἀκτῖνες τοῦ δύοντος ἡλίου μετὰ μαγικῆς λάμψεως πίπτουσιν ἐπὶ τῆς ἑορταστικῆς πομπῆς· ἡ ἀνωτάτη ἱέρεια πλησιάζει τῷ βασιλεῖ καὶ προσφωνεῖ αὐτῷ μετὰ συγκινητικῆς ἐκφράσεως.

«Εὐδαιμόνει ὦ εὐγενὲς ἡγεμών! ἡ εὔνοια τῶν θεῶν διέχυσεν ἐπὶ τῆς μεμυρωμένης κεφαλῆς σου πλουσίαν εὐτυχίαν· ὁ στρατός σου κεκόσμηται διὰ τῶν κλώνων τῆς δάφνης καὶ ἐπιτέτραπται αὐτῷ σήμερον πᾶσα εὐθυμία· μέγα θάρρος καταδειχθὲν ἐν μάχαις ἔστω εὐλογημένον ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν. Κραταιῶς βασιλεύεις· σὲ περιστοιχίζει εὐγνώμων ὁ λαός σου καὶ σὲ ἀνευφημεῖ. Φοίνικας καὶ ἄνθη στρώννυσιν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ σου καὶ ᾄσματα νίκης ᾄδει ὁ γενναῖος στρατός σου· ἡ λάμψις τῶν ὅπλων σου πληροῖ τὰς εὐρείας αἰθούσας· σὲ ἐγκωμιάζει «τὸν εὐτυχέστατον πάντων». Μετ' ἀγαλλιάσεως παρατηρῶ καὶ ἐγὼ τὴν λάμψιν ἀνωτέρου φωτὸς εἰς τὰ ἔνδοξα τρόπαια τῆς δόξης σου. Εἰς ἐμὲ ὅμως ἐπέτρεψε τὸ θεῖον νὰ σκοπῶ τὰ μέλλοντα. Σοὶ προαγγέλλω λοιπόν. Ἡ δόξα αὕτη πᾶσα ἐκμηδενίζεται· θὰ ἀπηχήσωσι ὡς τὰ ᾄσματα ταῦτα τῆς χαρᾶς, ἡ δόξα σου, τὸ ὄνομά σου, τῶν ἔργων σου τὰ ἴχνη· ὡς ἐν φθινοπώρῳ ἡ ἀκμὴ τῆς φύσεως μαραίνεται, οὕτω καὶ ἡ τῶν ἀνθρώπων εὐτυχία καὶ δύναμις. Σιδηρῷ ποδὶ βαδίζει διὰ τῶν αἰώνων ἡ φοβερὰ θεός, ἡ λήθη. Ὅ,τι ὁ ἄνθρωπος δαμάζει ἐφημέρως μεταβάλλεται εἰς τέφραν μετὰ τῶν ναῶν καὶ τῶν θρόνων. Βλέπω τὰ ἔθνη ἐρχόμενα καὶ παρερχόμενα· τὴν εὐτυχίαν καὶ τὸ μεγαλεῖον ἐν καταπληκτικῇ ἀμοιβαιότητι. Οὐδὲν μόνιμον δύναται νὰ ἱδρύσῃ ἡ ἀνθρώπινος δύναμις· ὅ,τι ὁ ἀγὼν ἐδημιούργησε τοῦτο καταστρέφει ὁ ἀγών. Μόνον μία δύναμις ἐδόθη τῷ θνητῷ νὰ διαρηγνύῃ τὸ προστέγασμα τῆς λήθης. Ἐκ τοῦ μυστηριώδους ἀνθρωπίνου στήθους ἀναπηδᾷ αὕτη φωτίζουσα αὐτόν. Αὕτη εἶνε μόνη ἥτις ἀναγγέλλει τῷ μέλλοντι, ἔργα ἅτινα διαφεύγουσι τὸν ἀνθρώπινον ὀφθαλμόν. Τῆς ἐκμηδενίσεως καὶ τοῦ θανάτου ξένον εἶνε μόνον ὅ,τι ἡ τέχνη καθαγιάζει. Ἐκ τῶν ἐρειπίων καὶ τῆς τέφρας ὑψοῖ ταχύπτερος τὴν κεφαλὴν ὡς ἀληθὴς ἱέρεια. Τὸ ἱερὸν αὐτῆς φίλημα σφραγίζει τὸ θεῖον ἐν τῷ ἀνθρωπίνῳ καθ' ἅπαντας τοὺς αἰῶνας. Αὕτη μόνη παρέχει τὰ διαρκῆ δῶρα καὶ αἰώνιον κισσὸν πλέκουσιν αἱ χεῖρές της. Ἐν εἰρήνῃ δρᾷ αὕτη.— Τὴν εἰρήνην καλλιέργει ὦ ἔξοχος ἡγεμών! ἀφιερώθητι τῇ Θεᾷ, ἣν αἱ παρθένοι μου νῦν σοι ἀποκαλύπτουσιν ἑορταστικῶς, πεποιθυῖαι τῷ σῷ προστάγματι. Ἰδὲ τὴν Ἀθηνᾶν, τὴν προστάτιδα τῶν ἔργων τῆς εἰρήνης.»

Ἀφοῦ ὁ βασιλεὺς δι' ὀλίγων ἀπήντησε, κατέληξεν αὕτη στραφεῖσα πρὸς τὴν Θεὸν διὰ τῶν ἑξῆς· «Σὺ ἔξοχος, λαμπρά, θεία εἰκών! πᾶν ὅ,τι προανήγγειλα βλέπομεν πεπληρωμένον εἰς τὰ ἔνδοξα ἔργα τοῦ βασιλέως. Μετὰ τοῦ φοίνικος καὶ τῆς ἀσπίδος, ἰσχυρὰ ἐν ὅπλοις, ἐν τῇ εὐτυχίᾳ πραεῖα, διετήρησας τὴν εἰρήνην. Σὲ δοξάζει εὐγνωμονοῦν τὸ κράτος σου· ἐπίτρεψον συγχρόνως νὰ ἀντηχήσῃ ἀνὰ τὴν χώραν ἡ προσφώνησις «Εὐλογία τῷ βασιλεῖ νῦν τε καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας!».

Ὑπὸ τὰς ἀνευφημίας τοῦ δήμου ἀφέθησαν εἶτα ἐλεύθεροι οἱ αἰχμάλωτοι καὶ ἤρξαντο ἐπὶ τῆς πλατείας πρὸ τοῦ ναοῦ διάφοροι ἀγῶνες· δρόμος, πάλη, ἀκόντιον, πήδημα, χορὸς μετὰ ξιφῶν, λαμπαδοδρομία, πυγμὴ καὶ ἁρματοδρομία. Μετὰ τὴν στέψιν τῶν νικητῶν ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἐτελείωσεν ἡ πανήγυρις. Μετὰ μίαν παντομίμαν «ὁ ἀγαλματοποιὸς τῆς Τανάγρας», ἡτοιμάσθη ἡ πομπὴ ἵνα ἀπέλθῃ

ἐὰν ἐβλέπατε ὅ,τι εἶδον, θὰ ἠδύνασθε ν' ἀφεθῆτε εἰς παντοῖα συμπεράσματα καὶ ὑποθέσεις.

Ἡ Μαρία ἐμειδίασε καὶ παρατηροῦσα μετ' ἐνδιαφέροντος τὴν ὡραίαν νεάνιδα, ἠσθάνθη πόσον αὕτη θὰ εἶχε προσβληθῆ ἐκ τῶν σκωμμάτων τῶν ἀνδρῶν. Ὑπερέχεσε χαμηλοφώνως τὴν κυρὰν Ῥόζαν ν' ἀπομακρύνῃ τὴν Βάρβαν καὶ τὴν μητέρα της. Τὸ διαπεραστικὸν τοῦ Οὐλρίχου βλέμμα παρετήρησε ταῦτα πάντα, ἀπέδωκε δὲ ταῦτα εἰς τὴν αἰφνιδίως ἐξεγερθεῖσαν ζηλοτυπίαν τῆς νεονύμφου. Ἀλλ' ἡ Μαρία ἀπέσπασεν ἐκ τοῦ τραχήλου της μικρὸν χρυσοῦν σταυρόν, κεκοσμημένον διὰ ῥουβινίων καὶ προσήνεγκεν αὐτὸν εἰς τὴν ἔκπληκτον νεάνιδα.

— Σ' εὐχαριστῶ, εἶπε· χαιρέτισον τὸν πατέρα καὶ ἔρχου συχνὰ νὰ μᾶς βλέπῃς ἐν Λιχτενσταῖν. Δὲν θέλεις νὰ ἔλθῃς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μου, ὡς θαλαμηπόλος; Θὰ εἶσαι πολὺ καλὰ πλησίον μας. Θὰ εἶσαι ἄλλως τε μετὰ τῆς θείας σου Ῥόζας.

Ἡ Βάρβα, συγκεκινημένη προφανῶς, ἐφαίνετο παλαίουσα καθ' ἑκυτῆς· πολλάκις ἠθέλησε νὰ εἴπῃ ναὶ μετὰ χαρίεντος μειδιάματος, ἀλλ' ἀμέσως μετὰ θλιβερᾶς ἐκφράσεως κατέστειλε τὴν ἀπόφασίν της ταύτην.

— Σᾶς εὐχαριστῶ πολύ, εὐγενεστάτη κυρία, ἀπήντησεν ἀσπαζομένη τὴν χεῖρα τῆς Μαρίας. Ἀλλὰ πρέπει νὰ μένω εἰς τὴν οἰκίαν μας· ἡ μήτηρ μου γηράσκει καὶ ἔχει ἀνάγκην ἐμοῦ. Ὁ θεὸς καὶ οἱ ἅγιοι πάντες νὰ σᾶς φυλάττωσι, ἡ δὲ ἁγία Παρθένος νὰ σᾶς προστατεύῃ. Εἴθε νὰ ζῆτε εὐτυχῆς μετὰ τοῦ συζύγου σας!

Ἡ Βάρβα ἔκυψεν ἅπαξ ἔτι ἐπὶ τῆς χειρὸς τῆς Μαρίας, ἔπειτα δὲ ἀπεμακρύνθη μετὰ τῆς μητρός της καὶ τῆς θείας της.

— Ἄκουσον, τέκνον μου, ἔκραξεν αὐτῇ ὁ δούξ, καθ' ἣν στιγμὴν ἔμελλε ν' ἀναχωρήσῃ, ἐὰν ἡμέραν τινὰ ἡ μήτηρ σου ἐπιτρέψῃ νὰ ἔχῃς ἐραστήν, φέρε μοί τον καὶ θὰ σὲ προικίσω, ὡραία κόρη τοῦ καλοῦ μουσικοῦ.

Ἐν τῷ μέσῳ τῶν σκηνῶν τούτων εἶχε φθάσει ἡ τετάρτη μετὰ μεσημβρίαν ὥρα καὶ ὁ δούξ ἔδωκε τὸ σύνθημα τῆς ἀποχωρήσεως ἐκ τῆς τραπέζης. Ὁ λαὸς ἀμέσως ἐξῆλθεν ἐκ τῶν στοῶν αἵτινες ἐπεστρώθησαν διὰ ταπήτων καὶ διευθετήθηκαν χάριν τῶν κυριῶν. Ἀφῆρεσαν ἀμέσως τὰς τραπέζας ἐκ τῆς μεγάλης αἰθούσης τῶν ἀγώνων, ἐκομίσθησαν δὲ λόγχαι, μάχαιραι, ἀσπίδες καὶ κράνη μετὰ τῶν λοιπῶν χρησίμων εἰς τοὺς ἀγῶνας ὅπλων, ἐν ῥιπῇ δὲ ὀφθαλμοῦ ἡ εὐρεῖα αἴθουσα, ἥτις πρὸ ὀλίγου ἦτο ἡ ἕδρα ἐπιτραπεζίων ἡδονῶν μετεμορφώθη εἰς ὁπλοστάσιον. Ὅπως ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας αἱ κυρίαι ἀρέσκονται νὰ τείνωσιν τὸ οὖς, ὅταν οἱ ἄνδρες συνάπτωσι φιλολογικὰς καὶ πολιτικὰς συζητήσεις, ἑκάστη δὲ τούτων ἐπιθυμεῖ νὰ ἀναδειχθῇ ἐπὶ εὐγλωττίᾳ καὶ εὐρυμαθείᾳ ὁ σύζυγος ἢ ὁ ἐραστής της, τοιουτοτρόπως καὶ τότε ἡ διασκέδασις τῶν κυριῶν ἦτο νὰ παρίστανται εἰς τὰς αἱματηρὰς τῶν ἀνδρῶν συμπλοκάς. Εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς πολλῶν ὡραίων ἔλαμπεν ἡ ὑπερηφάνεια διότι ἀνῆκον εἰς ἀνδρείους καὶ αἱ παρειαὶ πολλῶν ἠρυθρίων, ὄχι ὅταν ὁ ἐραστής των διέτρεχε κίνδυνον τινά, ἀλλ' ὅταν ἐφαίνετο ὑποχωρῶν ἢ ὅτι τὰ κτυπήματά του δὲν ἦσαν τοσοῦτον ἰσχυρά, ὅσον τοῦ ἀντιπάλου του.

Τὴν ἐσπέραν ἐκείνην εἰσήγαγον μάλιστα καὶ ἵππους ἡ δὲ Μαρία ἔσχε τὴν εὐχαρίστησιν νὰ ἐγχειρίσῃ τὸ δεύτερον βραβεῖον τῆς πάλης εἰς τὸν ἀγαπητόν της, διότι δὶς ἐκλόνησε τὸν Χέβεν ἐπὶ τοῦ ἐφιππίου του.

Ὁ μεγαλείτερος ὅμως ἀγωνιστὴς ὑπῆρξεν ὁ δοῦξ Οὐλρῖχος τῆς Βυρτεμβέργης τὸ κόσμημα τῶν συγχρόνων του ἱπποτῶν. Ἡ παράδοσις ἀναφέρει περὶ αὐτοῦ ὅτι τὴν ἡμέραν τῶν γάμων του κατέρριψεν ὀκτὼ ἐκ τῶν ἰσχυροτέρων ἱππότων τῆς Σουαβίας καὶ Φραγκωνίας. Ἀφοῦ οἱ ἀγῶνες διήρκεσαν ἐπί τινας ὥρας μετέβησαν εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν ἱππότῶν διὰ νὰ χορεύσωσι. Οἱ νικήσαντες εἰς τοὺς ἀγῶνας ἔσχον τὴν τιμὴν νὰ διευθύνωσι τοὺς χορούς. Ἡ μουσικὴ ἀντήχει εὐθύμως μέχρι τῆς νυκτὸς ὁ δοῦξ ἐφαίνετο ἀμέριμνος ἀφήσας ὅλον τὸ βάρος τῶν φροντίδων εἰς τὸν ὕβον τοῦ καγκελαρίου του, ὅστις στηριζόμενος ἐπὶ τοῦ γείσου παραθύρου τινὸς παρετήρει μετὰ πικροῦ μειδιάματος διασκέδασιν, ἐξ ἧς ἀπεκλείετο ἕνεκα τῆς δυσμορφίας του.

Διὰ τὸν τελευταῖον χορόν, πρὶν κενώσῃ τὸ τελευταῖον ποτήριον ὁ Οὐλρῖχος ἠθέλησε νὰ λάβῃ συγχορεύτριαν τὴν βασίλισσαν τῆς ἑορτῆς τὴν ὡραίαν Μαρίαν.

Ἀλλὰ εἰς μάτην ἐζήτησεν αὐτὴν καθ' ἅπασαν τὴν αἴθουσαν ὁ Γεώργιος καὶ ὁ δούξ, αἱ δὲ κυρίαι ὡμολόγησαν μειδιῶσαι, ὅτι ἐξ ἑκ τῶν ὡραιοτέρων παρθένων παρέλαβον καὶ συνώδευσαν αὐτὴν εἰς τὴν νέαν της κατοικίαν, ὅπως τῇ προσφέρωσι κατὰ τὴν συνήθειαν τὰς μυστηριώδεις ὑπηρεσίας τῶν Θαλαμηπόλων.

— Sic transit gloria mundi, εἶπεν ὁ δοῦξ μειδιῶν. Ἰδού, Γεώργιε, οἱ νέοι τῆς τιμῆς οἱ δώδεκα εὐπατρίδαι, οἵτινες ἔρχονται ὅπως σ' ἐπαναφέρωσι μετὰ λαμπάδων εἰς τὴν οἰκίαν σου. Ἀλλὰ πρὸ τούτου πρέπει νὰ πίῃς εἰσέτι ἓν ποτήριον οἴνου. Οἰνοχόε, φέρε μας καλλίτερον οἶνον.

Ὁ Μὰξ Στούμπφ δὲ Σβάνσμπεργ καὶ ὁ Δίτριχ Κρὰφτ ἐπλησίασαν μετὰ τῶν λαμπάδων καὶ προσηνέχθησαν νὰ συνοδεύσωσι τὸν Γεώργιον. Δώδεκα εὐπατρίδαι, κρατοῦντες ἐπίσης λαμπάδας ἡνώθησαν μετ' αὐτῶν, διὰ νὰ ἀποδώσωσι εἰς τὴν νεόνυμφον τὴν ὑπὸ τῶν τότε ἐθίμων ἀπαιτουμένην τιμήν. Ὁ οἰνοχόος ἐπλήρωσε τὰ κύπελλα καὶ προσήνεγκεν αὐτὰ εἰς τὸν δοῦκα καὶ τὸν Γεώργιον Στουμφέδερ.

Ὁ Οὐλρῖχος παρετήρησεν αὐτὸν ἐπὶ πολὺ καὶ οὐχὶ ἄνευ συγκινήσεως, ἔσφιγξε τὴν χεῖρά του καὶ τῷ εἶπε·

— Ἐτήρησας τὸν λόγον σου, σὲ ἐδοκίμασα. Ὅταν ἐγκαταλελειμμένος καὶ δυστυχὴς ἔζων ἐν τῷ σπηλαίῳ, ἠνώθης πιστῶς μετ' ἐμοῦ. Ὅταν οἱ τεσσαράκοντα

καθ' ἣν τάξιν προσῆλθεν. Εἶτα ἤρξατο ἡ δημοτικὴ ἑορτή. Πανταχοῦ ἐν τῷ κήπῳ εἶχον ἀνεγερθῆ παραπήγματα πρὸς ἀναψυχὴν τῶν ἐπισκεπτῶν. Τὸ κύμβαλον ἠχησεν. Οἱ κήρυκες ἐκήρυξαν. Ἐκ μαγικῶν ἀγγείων ἐχέετο νέκταρ καὶ γοητευτικὴ Ἑλληνὶς ἐπώλει λαχνούς. Ἡ κεκαλυμμένη εἰκὼν «ἐν Σαΐν», ἣν ἔψαλεν ὁ μέγας Σχίλλερος, παρέσυρε τὰ βλέμματα τῶν εἰδότων. Τέλος ἤγετο ὁ νεόφυτος, ἀφοῦ κατέπεσε τὸ κάλυμμα τῆς εἰκόνος, ἐν τροχηλάτῳ ἁμαξίῳ, διὰ σκοτεινῆς διόδου, εἰς τὸν ἀναπεπταμένον ἀέρα. Ὁ χάρων ἔφερε καθένα ἀμισθὶ πέραν τῆς Στυγός, πρὸς τὸν ἐν μέσῳ τοῦ ὕδατος Ἅιδην· ἀπῄτει ὅμως κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν πέντε ὀβολοὺς (50 φοινίκια). Ἐνταῦθα ἔβλεπέ τις τὸν Ἀπόλλωνα ἐκδέροντα τὸν Μαρσύαν· ἐκεῖ ἐθεῶντο αἱ πλάναι τοῦ Ὀδυσσέως κλπ. κλπ.

Ἡ νὺξ ἐξερράγη. Ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τῆς ἐκθέσεως ἐδόθη χορός. Ἑστιάδες καὶ δικηγόροι, Ἑλληνίδες, καὶ ἀξιωματικοί, πέπλος, φράκον καὶ στρατιωτικὴ στολὴ ἡμιλλῶντο εὐφροσύνως πρὸς τὴν μουσικὴν τοῦ Strauss καὶ Millôker. Ἐν τῷ κήπῳ μεταξὺ τῶν δένδρων ἐκρέμοντο λυχνίδια ἐξ ἀφανῶν νημάτων, εὐωδιάζουσαι λαμπάδες καθώριζον τοὺς δρόμους· ἠλεκτρικὸν φῶς καὶ βεγγαλικὰ φῶτα συνετέλεσαν εἰς τὸ νὰ ἀποδοθῶσι τὰ σχεδιάσματα τοῦ Διαγόρου καὶ τοῦ ναοῦ τοῦ Διὸς ἐν μαγικῇ λάμψει. Πανταχοῦ μουσική, ᾆσμα, γέλως καὶ χαρά· ἦτο ὄνειρος τῶν χιλίων καὶ μιᾶς νυκτῶν· ἀλησμόνητος εἰς τὸν ἐπισκέπτην ἀνάμνησις.

Ἐκ Λειψίας. Ν. Ε. Π.

ΠΑΡΕΡΓΑ

ᾗ

Πρὸ πολλοῦ ἤδη χρόνου τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ δημοσιογραφούντων τις ἀπαρεσκόμενος, ὡς φαίνεται, εἰς τὴν μετὰ αἰτιατικῆς σύνταξιν τῆς **Ὑπὸ** προθέσεως ἐν τῇ συνηθεστάτῃ καὶ καλῶς ἐχούσῃ φράσει: **Ὑπ' ὄψιν ἔχειν, λαμβάνειν, τιθέναι,** ἢ μᾶλλον ἀγόμενος ἐκ τοῦ παρ' ἡμῖν ἐπικρατοῦντος σήμερον πνεύματος πρὸς πᾶσαν καινοτομίαν, προείλετο τὴν μετὰ δοτικῆς σύνταξιν γράψας: **Ὑπ' ὄψει.** Ταύτην δὲ τὴν γραφὴν ἀταλαιπώρως οἱ πλείους καὶ ἀσπασίως παραδεξάμενοι ἐξακολουθοῦσιν οὕτως ἐκφέροντες. Τὸ τῆς καινοτομίας δὲ πνεῦμα μεταδοθὲν δίκην μιάσματος καὶ εἰς ἄλλων κεφαλὰς παρήγαγε τὰ ἐκτρωματιαῖα: **Ἐν ὄψει,** καὶ: **Ἐπ' ὄψει·** ὥστε οὐδὲν θαυμαστὸν ἂν βραδύτερον ἴδωμεν ἴσως καὶ μετ' ἄλλων ἔτι προθέσεων ἐκφερομένην τὴν τοιαύτην φράσιν, πρὸς ἀποτέλεσιν πλήρους βαβυλωνίας συγχύσεως· διότι: «Ἐρὸς ἀτόπου δοθέντος, κατὰ τὸ λόγιον, *μυρία ἕψεται*». Παράτολμον εἶναι βεβαίως τὸ ἄνευ λόγου καὶ αὐτογνωμόνως μεταβάλλειν καὶ μετακινεῖν τὰ καλῶς κείμενα ἐν τῇ γλώσσῃ, ἧς τύπον καὶ κανόνα ἀστραβῆ καὶ ἀπαρέγκλιτον δέον νὰ ἔχωμεν αὐτὴν τὴν ἀρχαίαν. Ὅτι δὲ ἡ μετὰ αἰτιατικῆς σύνταξις τῆς **Ὑπὸ** ἐν τῇ προκειμένῃ φράσει διετηρήθη ἄχρις ἡμῶν ἀμετάβλητος ὡς εἶχε καὶ παρ' αὐτοῖς τοῖς ἀρχαίοις, ἀρκοῦσα ἔστω τοῦ Πολυβίου ἡ μαρτυρία: «**Ὑπὸ τὴν ὄψιν** *λαμβάνειν ἐκ τῶν λεγομένων τί γεγονός*» [Ι', 28, 11.]· καὶ: «*τιθεὶς* **ὑπὸ τὴν ὄψιν** *τὴν τῶν Ῥωμαίων πραότητα*» [Γ'. 96, 7.]· καὶ: «*θεωροῦντας* **ὑπὸ τὴν ὄψιν** *τὸν τυχόντα γραμμάτων*» [Δ', 41, 9]· καὶ: *θεωρῶ.* **ὑπὸ τὴν ὄψιν** *τὴν ἀκμὴν τῶν* Ἀνδοβάλου θυγατέρων» [Γ', 18, 13.]. Ἀλλ' ἴσως εἴπῃ τις, ὅτι δὲν πρέπει νὰ λαμβάνηται εἰς χρῆσιν ὁ Πολύβιος ἅτε μὴ ὢν τῆς λεγομένης *κλασικῆς ἀρχαιότητος*. Ναί, κἀγὼ σύμφημι· δὲν πρόκειται ὅμως ὁ λόγος περὶ ἀττικισμοῦ. Παρὰ τοῦτο δέ, ὁ Πολύβιος ὑπῆρχε πλησιέστερος τῶν δοκίμων συγγραφέων ἢ ἡμεῖς οἱ ὑπὲρ τὰ δισχίλια ἔτη ἐκείνου ἀφιστάμενοι· καὶ μεθ' ὅλα δὲ τὰ ἐλαττώματα τοῦ λεκτικοῦ αὐτοῦ ἐγίνωσκε πάντως κάλλιον ἡμῶν τὴν προσφυῆ σημασίαν τῆς μετὰ τῶν προθέσεων συντάξεως τῶν ὀνομάτων. Οὕτω καὶ Φώτιος ὁ ἑλληνικώτατος καὶ κοιτικώτατος εἶπε: «*τῶν φαιδρῶν καὶ* **ὑπ' ὄψιν** *εἰμένων*» [Ἐπιστ. ΡΝΘ', ἐκδ. Ι. Βελέττα]. Καὶ ναὶ μὲν τὴν αὐτὴν ἔχει ἔννοιαν καὶ ἡ μετὰ δοτικῆς σύνταξις τῆς **Ὑπό,** ἀλλ' ἡ μετὰ αἰτιατικῆς φαίνεται εὐχρηστοτέρα οὖσα παρὰ τοῖς πάλαι, πρόσθες δ' ὅτι καὶ εὐφωνοτέρα ἐκείνης εἶναι. Καὶ παρ' Ὁμήρῳ δὲ οὕτως ἀπαντᾷ ἐν τῇ ἀναλύσῃ φράσεις: «**ὑπ' αὐγὰς** *ἠελίου φαιδρῶσαι*» [Ἰλιάς. Β, 181. — Λ, 498 καὶ 619. — Ο.349.]· ὡσαύτως δὲ καὶ παρ' Εὐριπίδῃ: «**ὑπ' αὐγὰς** *τούσδε μεθ' ἡσυχίας ἔτι ζῶντας*» [Ἐλ. 1154], καὶ Πλάτωνι: «**ὑπ' αὐγὰς** *ἔλωμεν*» [Φαῖδρ. σελ. 268.]. Ἀποσκοβαλιστέα λοιπὸν ἡ καινοφωνία: **Ὑπ' ὄψει.**

ᾗ

Ἀντὶ τῆς πρότερον ἐν κοινῇ χρήσει ἑλληνικῆς φράσεως: «*Ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος* εἴτε *ἡ εἰρημένη ὑπόθεσις,* καὶ: «*τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος* εἴτε *τὸ εἰρημένον πρόσωπον ἢ πρᾶγμα*» κ. τ. τ., μὴ ἠχούσης κακῶς, ὡς φαίνεται, εἰς τὰ εὐαίσθητα τῶν καινοσπούδων ὦτα, παρεισῆχθη πρὸ ἱκανοῦ χρόνου ἡ γαλλίζουσα καὶ ὑπὸ πάντων σχεδὸν κατακόρως γραφομένη: «*Ἡ* **ἐν λόγῳ** *ὑπόθεσις, τὸ* **ἐν λόγῳ** *πρόσωπον*» κ. τ. τ. (*l'hèse, enperson en question*). Καὶ ἀπαντᾷ μὲν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἡ φράσις: **ἐν λόγῳ** (κατ' ἔλλειψιν τοῦ *εἶναι*), ἀλλ' αὕτη ἔχει ἄλλην σημασίαν. Οὕτως, ὡς ἱστορεῖ Δεινίας ὁ Ἀργεῖος παρὰ τῷ Θεοκρίτου Σχολιαστῇ [*Εἰδύλ.* ΙΔ', 48.], φρονηματισθέντες ποτὲ οἱ Μεγαρεῖς, ὅτι κράτιστοι τῶν Ἑλλήνων εἰσίν, ἐπύθοντο τοῦ θεοῦ, τίνες κρείττονες τυγχάνοιεν. Ὁ δὲ ἔφη·

Ὑμεῖς δ', ὦ Μεγαρεῖς, οὔτε τρίτοι, οὔτε τέ-[ταρτοι,
οὔτε δυωδέκατοι, οὔτ' **ἐν λόγῳ,** οὔτ' ἐν ἀριθμῷ·

τουτέστιν, ὡς θὰ ἔλεγέ τις κοινῶς, οὔτε εἰς ὑπόληψιν σᾶς ἔχουσιν οἱ ἄνθρωποι, οὔτε διὰ τίποτε σᾶς λογαριάζουσιν. Λέγει δὲ καὶ ὁ Ξενοφῶν περὶ τοῦ Ἱππολύτου, ὅτι: «*οὐδ' τῆς Ἀρτέμιδος ἐτιμᾶτο καὶ* **ἐν λόγοις** *ἦν*» [*Κυνηγετ.* α', 11.].

ᾗ

Τὴν διφθογγογραφουμένην λέξιν: **Ἐφορεία** ἐξακολουθοῦσι πολλοὶ ἡμαρτημένως ἰωτογραφοῦντες: **Ἐφορία,** μηδόλως προσχόντες τὸν νοῦν, ὅτι ἐκείνη μὲν εἶναι παράγωγος τοῦ: **Ἐφορεύω,** αὕτη δὲ θηλυκὸν τοῦ ἐπιθέτου: **Ἐφόριος** (=πρόςχωρος, πρόσοικος, ἀστυγείτων, ὅμορος [Πολυδ. *Ὀνομαστ.* Ζ', κα', 113.])· οἷον: **Ἀγορὰ ἐφορία** [Δημοσθ. *κατὰ Ἀριστοκρ.* σελ. 631. — Πολυδ. Θ', α', 8.], καὶ: **Στήλη ἐφορία** [Πολυδ. αὐτ.].

ᾗ

Πρὸς δήλωσιν τῶν ἐν τοῖς διαφόροις πελάγεσι διεσπαρμένων συστάδων νήσων, ἔπλασαν κακοζήλως οἱ ξένοι ἑλληνισταὶ σύνθετον ἑλληνικὴν λέξιν τὴν: **Ἀρχιπέλαγος** (ἰταλ. *Arcipelago*, γαλ. *Archipel*). Ταύτην δέ, τὴν μηδόλως ἐκφράζουσαν τοῦ πράγματος τὴν ἔννοιαν, ὡς δηθεν ἑλληνικωτάτην ἀβασανίστως εἰςποιησάμενοι πλεῖστοι τῶν ἡμετέρων λογίων ἀσμενίζουσι καὶ αὐτὸ δὴ τὸ **Αἰγαῖον πέλαγος,** τὸ ὑπὸ τοῦ Θουκυδίδου [Α', δ'.] **Ἑλληνικὴ θάλασσα** ὀνομαζόμενον, οὕτω λέγοντες καὶ γραφοντες· μάλιστα δὲ οἱ ὑπαράγαν τουρκίζοντες τῶν ὁμογενῶν καὶ: **Ὀθωμανικὸν ἀρχιπέλαγος** μηδὲν ἐνδοιάσαντες μετωνόμασαν αὐτό, ὡς ἂν εἰ ἦσαν τοῦ *παιδαγωγικῆς* κτήσεις ἅπασαι αἱ κατ' αὐτὸ νῆσοι. Ἀλλὰ καὶ αἱ ὑπὸ τὸν τουρκικὸν ζυγὸν τυγχάνουσαι εὐρωπαῖαι χῶραι, ἀτόπως λέγονται **Εὐρωπαϊκὴ Τουρκία.**[1] δέον μᾶλλον νὰ καλῶνται **Τουρκικὴ Εὐρώπη,** ὡς ὑπὸ τῶν Τούρκων δηλαδὴ κατεχόμεναι· διότι ἐν τῇ προτέρᾳ ὀνομασίᾳ συνυπακούεται ἡ ἔννοια, ὅτι ἡ ἔπηλυς, ἡ ἀσιᾶτις καὶ δυςγενὴς τῶν Τούρκων φυλή, ἧς τὸ *ἐτώσιον ἄγθος* μετ' οὐ πολὺ ἀποφορτισθήσεται ἡ Εὐρώπη, εἶναι τῶν αὐτοχθόνων αὐτῆς λαῶν. Ὡςαύτως δὲ καὶ αὐτὴ ἡ λεγομένη: **Μεσόγειος θάλασσα** ὀθνείαν ἔχει τὴν ἀρχήν, ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ: *Mare mediterraneo.* Οἱ ἀρχαῖοι ἔλεγον: **Ἡ ἐντὸς ἡρακλείων στηλῶν,** καὶ ἁπλῶς **ἡ ἔσω** εἴτε **ἐντὸς θάλασσα** [Ἀππιαν. *Μιθριδ.* ηγ'-ηδ'. — Πολύβ. Γ', λθ', 2. — Στράβ. Β', σελ. 121. — Διόδ. Σικελ. Δ', ιη', 5. — Μαρκιαν.

[1] Ἄγνωστος εἶναι τοῖς ἀρχαίοις ὁ τύπος: **Εὐρωπαϊκός.** Ὁ Εὐριπίδης ἐχρήσατο ἐπιθετικῶς τῷ: **Εὐρώπιος,** οἷον: «**Ἀσιάδος τε γῆς Εὐρωπίας τε** ("Ιων, 1557]. Καὶ ὁ Σουΐδας δὲ: **Εὐρώπιον κλίμα».** Παρὰ Διονυσίῳ δὲ τῷ περιηγητῇ διφθογγογραφεῖται τοῦτο: «**γαίης ὑπὲρ Εὐρωπείης**» [στίχ. 152 καὶ Εὐστάθ. αὐτ.]. Ὅθεν καὶ ὁ Εὐστάθιος ἐν ταῖς εἰς τὸν ποιητὴν τοῦτον **Παρεκβολαῖς** [στίχ. 14] εἶπεν: «**Οὔκουν ἁπλῶς Εὐρωπαῖα πάντα τὰ βόρεια τοῦ Τανάϊδος».** Μνασέας δὲ ὁ Πάτρεὺς ἱστοριογράφος ἑτέρῳ ἐχρήσατο τύπῳ, τῷ: **Εὐρωπακά,** τὴν κατ' αὐτὸν ἱστορίαν οὕτως ἐπιγράψας [Παρ' Ἀθην. Δ', 47].

Περίπλ. Α', 1. Β', 2.], ἀντιδιαστέλλοντες οὕτως αὐτὴν πρὸς τὴν: **Ἔξω θάλασσαν,** τουτέστι τὴν *Ἀτλαντικήν.* Ἐπίσης ἔλεγον καὶ: **Ἡ παρ' ἡμῖν** εἴτε **Καθ' ἡμᾶς θάλασσα** [Πλάτ. *Φαίδ.* σελ. 113. — Πολύβ. Α', γ', 9. — Στράβ. Β', σελ. 122.], δηλαδὴ ἡ ἡμετέρα, ἡ ἑλληνική. Ὁ δὲ Ἡρόδοτος [Δ', λθ'. μα'.] καὶ αὖθις ὁ Ἀππιανὸς [*Ῥωμ.* γ', ε'.]: **Τήνδε τὴν θάλασσαν** εἶπον. Καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ Ῥωμαῖοι: *Mare internum* ὠνόμαζον αὐτήν [Πλίν. III, i. iv.]. **Μεγάλην θάλασσαν** δὲ ὁ Ἑκαταῖος [παρ' Ἀρριανῷ *Ἀναβ. Ἀλεξ.* Β', ιε'.] καὶ ὁ ἀνώνυμος συγγραφεὺς τοῦ *Σταδιασμοῦ* αὐτῆς.

ᾗ

Ἐν τῇ ἡμετέρᾳ νομοθεσίᾳ ἐγένετο χρῆσις νεοτεύκτου ἀφῃρημένου οὐσιαστικοῦ, τοῦ: **Χωρητικότης** εἰς δήλωσιν τοῦ ἐκ προηγουμένης καταμετρήσεως τοῦ κύτους τῶν ἐμπορικῶν πλοίων ἐξακριβωθέντος χωρητικοῦ αὐτῶν, πρὸς ἕκτισιν τῶν νενομισμένων τελῶν τοῦ δημοσίου. Τὸ ἔθος τοῦ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον καταμετρεῖν τὰ πλοῖα δὲν εἶναι τῶν νεωτέρων εὐρωπαίων ἐθνῶν ἐπίνοια, ἀλλ' ἀπ' αὐτῶν τῶν ἡμετέρων βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων ἀρξάμενον φαίνεται, οἳ καὶ ἐποιοῦντο χρῆσιν τῆς μόνης ὀρθῆς καὶ τοῦ πράγματος ἐκφραστικῆς λέξεως: **Χώρησις.** Τὸν δὲ βουλόμενον νὰ λάβῃ εἰδικωτέραν περὶ τούτου γνῶσιν παραπέμπομεν εἰς τὰ ἀπὸ τοῦ γραμματοφυλακίου τῆς ἐν Πάτρῳ σεβασμίας μονῆς τοῦ Θεολόγου ἐκδοθέντα ἐν τῇ *Παρδῴρᾳ* [τόμ. ΙΗ', σελ. 225-31 κ. 464.] τρία ἐπίσημα ἔγγραφα εἴτε πράξεις τοῦ *Σεκρέτου τῆς θαλάσσης* (=Ὑπουργείου τοῦ ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ), ὧν τὸ μὲν Α' φέρει χρόνου ὑποσημασίαν τὸ 1188 ἔτος, τὸ δὲ Β' τὸ 1195, καὶ τὸ Γ' τὸ 1199.

ᾗ

Ἐν Ἱεραπόλει τῆς Φρυγίας (τανῦν τουρκοβαρβάρως: *Παμποὺκ-κάλεσί*=*φρούριον βαμβακῶδες,* διὰ τὸ τοῦ τόπου λευκόγειον ὡς ἐκ τῶν αὐτόθι θειούχων θερμῶν) σώζεται ἐπιγραφὴ ἀρχαία ἐκδοθεῖσα ἐν τῷ: *Μουσείῳ καὶ Βιβλιοθήκῃ τῆς Εὐαγγελικῆς Σχολῆς* 1884-85, σελ. 79, ἐν ᾗ ἀπαντᾷ ἡ τέως ἄγνωστος λέξις: **Ἐργατηγός.** Τῆς καλῆς λοιπὸν ταύτης λέξεως τὴν παραδοχὴν καὶ χρῆσιν συνιστῶμεν τοῖς προϊσταμένοις τοῦ ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν ἐσωτερικῶν τμήματος τῶν δημοσίων ἔργων. Ι. Σ.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ

Ὁ Φιλολογικὸς διαγωνισμὸς ὁ προκηρυχθεὶς ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας τῆς Champagne πρὸς τιμὴν τῆς Ἰωάννας δ' Ἄρκ, προμηνύεται ἐπιτυχής. Λαμπρὰ βραβεῖα μέλλουσι ν' ἀπονεμηθῶσιν. Ἀγαλματίόν τι προσενεχθὲν ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς Δημοκρατίας, ἀριθμὸς μέγας ἀριστείων χρυσῶν, πλεῖστα καλλιτεχνήματα, εἰκόνες — Ἤδη ποτὲ ἐμνημονεύσαμεν τῆς τοῦ κ. τ. λ κ. Barthelemy Saint-Hilaire περὶ γενέσεως μελέτης, ἧς ἡ συνέχεια καὶ τὸ τέλος ἐγένετο κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 4/16 Ἰουλίου τῆς Ἀκαδημείας τῶν ἠθικῶν καὶ πολιτικῶν ἐπιστημῶν. Ἐν ταύτῃ ὁ κ. B. Saint-Helaire ἐξήτασε τὰ ἔργα τῶν διαδόχων τοῦ Ἀριστοτέλους ἀπὸ τοῦ Γαληνοῦ μέχρι τοῦ πρό τινος ἀποθανόντος περιπύστου Milne Edwards. Διέτριψε περὶ τὸν Redi ὅστις πρῶτος κατηγωνίσατο τὴν ἀρχαίαν διδασκαλίαν περὶ αὐτομάτου γενέσεως, ἀνέλυσε τὸ ἔργον τοῦ Graaf, ὅστις ἀνεκάλυψε τὴν φερώνυμον κύστιν καὶ οὗ ἡ ἐφεύρεσις ἕνεκα τοῦ προῴρου θανάτου ἀτελὴς ὑπελείφθη. Πολλὰ μὲν ἐφεῦρεν, ἀλλ' ὅμως δὲν ἐχώρησε περαιτέρω ἢ ὁ ἀνταγωνιστὴς αὐτοῦ Schwammerdam καὶ Malpighi ὅστις ἀμίμητος ἐγένετο διὰ τὰς παρατηρήσεις αὐτοῦ. Ὁ Ῥῶσος φυσιολόγος Ernest de Baër ἀπέδειξε τῷ 1837 ὅτι ἡ τοῦ Cranf, κύστις εἶνε ἡ ἐμβρυοδόχος. Τελευτῶν τῆς μελέτης αὐτοῦ ὁ τοῦ Ἀριστοτέλους μεταφραστὴς σφόδρα τὸν Σταγειρίτην ἐπαινεῖ ὡς ἱδρυτὴν τῆς ἐμβρυολογίας καὶ διδάσκει πόσον ἐχρησίμευσεν οὗτος τοῖς μεταγενεστέροις, οἵτινες πολλὰ ἐξ αὐτοῦ ἐδανείσθησαν. Σ.

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ.

Ἐν συλλογῇ λυρικῇ εἰς δύο τόμους πέρυσιν ἐκδοθείσῃ ἐν Λειψίᾳ ὑπὸ *Joh. Pomtow* ὑπὸ τῇ ἐπιγραφῇ Poetae lyrici minores καὶ ἐν τοῖς ἀδεσπότοις ἐπιγράμμασι τοῦ δευτέρου τόμου (σ. 262) φέρεται καὶ τὸ ἐπίγραμμα τόδε:

Γλυκέρα Θουκλείδου.

οὗ σπάνις ἐςὶ γυναικὶ ἐσθλὴν καὶ σώφρονα φῦναι
τὴν αὐτὴν δοκίμως, τοῦδε τύχεν Γλυκέρα.

Τὸ ἐπίγραμμα τοῦτο εἶνε ἀντιγεγραμμένον ἐκ κιβωτοειδοῦς ἐπιθέματος τάφου, σχήματος ὀρθογωνίου πρίσματος, λίθου φαιοῦ, ἀνευρεθέντος ἐν Πειραιεῖ καὶ νῦν ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ Γυμνασίου Πειραιῶς κατακειμένου. Εἶνε ὅμως ἀντιγεγραμμένον ἐσφαλμένως διότι ὁ λίθος, ὡς σαφῶς φαίνεται, δὲν φέρει γενικὴν ἐν ἀρχῇ τοῦ πρώτου στίχου· διορθωτέον λοιπὸν εἰς:

Γλυκέρα Θουκλείδου.

Ὁ σπάνις ἐςὶ γυναικὶ ἐσθλὴν καὶ σώφρονα φῦναι
τὴν αὐτὴν δοκίμως, τοῦδε τύχεν Γλυκέρα.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 21 Ἰουλίου 1886.

Ιακ. Χ. Δ.

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ

Ὁ πρακτικὸς βίος τοῦ ἐμπόρου καὶ τοῦ διαχειριστοῦ, πρωτότυπος συγγραφὴ Ξεροφῶντος Ζύγουρα.

Τὸ πρό τινος ἐκδοθὲν ὑπὸ τὴν ἄνωθι ἐπιγραφὴν σύγγραμμα συνιστῶμεν θαρρούντως οὐ μόνον εἰς τοὺς ἐμπόρους, ἀλλὰ καὶ εἰς πάντα διαχειριζόμενον ὑποθέσεις καὶ συμφέροντα ἐν τῇ κοινωνίᾳ. Αἱ ἐμπορικαὶ ἀρχαὶ καὶ τὰ ἠθικὰ ἀξιώματα ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζεται ἅπας ὁ βίος τοῦ ἐμπόρου μεγίστην σπουδαιότητα ἔχουσιν

φρουροὶ τοῦ φρουρίου μου παρέδωκαν αὐτὸ εἰς τὴν Συμμαχίαν καὶ οὔτε σπιθαμὴν εἶχον πλέον γῆς ἐν Βυρτεμβέργῃ, μὲ ἠκολούθησας εἰς τὴν ἐξορίαν καὶ μὲ παρεμύθησας. Μεῖνε φίλος μου· τί οἶδε τί μᾶς ἐπιφυλάττει τὸ μέλλον; ἄρχω πάλιν χιλιάδων ἀνθρώπων, οἵτινες ζητωκραυγάζουσιν ὑπὲρ ἐμοῦ καὶ ὅμως προτιμῶ τὴν πρόποσιν, ἣν μοὶ ἔκαμες ἐν τῷ σπηλαίῳ ἄλλοτε καὶ εἰς ἣν ἡ ἠχὼ ἀπήντησε μόνη. Σήμερον ἀπαντῶ ἐγὼ καὶ σοὶ ἀποδίδω τὴν εὐχήν. Ἔσο εὐτυχὴς μετὰ τῆς γυναικός σου! Εἴθε ἡ οἰκογένειά σου ν' ἀνθῇ πάντοτε! εἴθε ἡ Βυρτεμβέργη νὰ μὴ στερηθῇ ποτὲ ἀνδρῶν τόσον γενναίων ἐν τῇ εὐτυχίᾳ καὶ τοσοῦτον πιστῶν ἐν τῇ δυστυχίᾳ!

Ὁ δοὺξ ἔπιε καὶ δάκρυ τι ἔπεσεν ἐντὸς τοῦ κυπέλλου του. Οἱ συνδαιτυμόνες ἐπεφώνησαν εἰς τὴν πρόποσίν του δι' εὐθύμων κραυγῶν, οἱ λαμπαδηφόροι παρετάχθησαν καὶ οἱ νέοι τῆς τιμῆς συνώδευσαν τὸν Γεώργιον Στουρμφέδερ ἔξω τοῦ μεγάρου τοῦ δουκὸς τῆς Βυρτεμβέργης.

Η'

Ἡ ὁδός, ἣν ἠκολούθησαν οἱ διασημότεροι μυθιστοριογράφοι ἐν ταῖς ἀφηγήσεσι τῆς ἀρχαίας ἢ τῆς νεωτέρας ἐποχῆς δὲν ἔχει ἀνάγκην σημείων δεικνυόντων τὰς ἀποστάσεις, σταθερὸν δὲ καὶ ἀμετάβλητον τέρμα εἶνε ὁ γάμος τοῦ ἥρωος. Εἰς μάτην παρεκτρέπονται τῆς εὐθείας ὁδοῦ, ποιούμενοι διαφόρους παρεκβάσεις, σταματοῦντες ἀπειράκις εἰς ξενῶνας καὶ μέγαρα· ἐπὶ τέλους θὰ κατευθυνθῶσι καὶ διὰ ταχυτέρου μάλιστα βήματος πρός τινα σκοπὸν ἐκ τῶν προτέρων ὡρισμένον καὶ ὅταν ἐν τέλει μετ' ἀτελευτήτους περιπετείας φθάσῃ ὁ μυθιστοριογράφος εὐπρόσωπος μέχρι τῆς νυμφικῆς πασσάδος, συνειθίζει νὰ κλείῃ τὴν θύραν κατὰ πρόσωπον τοῦ ἀναγνώστου καὶ νὰ περατοῖ τὸ βιβλίον του.

Καὶ ἡμεῖς θὰ ἠδυνάμεθα νὰ τελειώσωμεν τὸ ἡμέτερον διὰ τῆς περιγραφῆς τῆς λαμπρᾶς ἑορτῆς ἐν τῷ μεγάρῳ τῆς Στουτγάρδης ἢ ν' ἀποχαιρετίσωμεν τὸν ἀναγνώστην, ἀφοῦ ὡδηγήσαμεν τὸν νεόνυμφον διὰ λαμπαδηφορίας· ἀλλὰ τὸ ὑψηλότερον αἴσθημα ἱστορικοῦ φιλαλήθους καὶ τὸ ἐνδιαφέρον ἡμῶν περὶ πολλῶν προσώπων τῆς διαγνώσεως ταύτης μᾶς ἀναγκάζουσι νὰ ὑποχρεώσωμεν τὸν εὐμενῆ ἡμῶν ἀναγνώστην, ἵνα ἀκολουθήσῃ ἡμᾶς ἐπ' ὀλίγον εἰσέτι καὶ νὰ παρακολουθήσῃ τὰς φάσεις τῆς εἱμαρμένης ἐκείνου, ὅστις, δυστυχὴς ἐν τῇ ἀρχῇ καὶ ἀναξιοπαθῶν ἔπειτα ἐβυθίσθη μοιραίως καὶ πάλιν εἰς τὴν μεγίστην δυστυχίαν.

Ἐνταῦθα ἁρμόζουσιν οἱ γνωστοὶ στίχοι τοῦ Σίλλερ. «Καὶ εἰς οὐρανὸν ἀνέφελον δύναται νὰ ἐκραγῇ θύελλα. Καὶ ἡ ἀγνοτέρα εὐτυχία εἶνε ἐνίοτε ἥκιστα ἀσφαλής». Ἡ φωνὴ αὕτη ἀντηχεῖ καθ' ἅπασαν τὴν ἱστορίαν τοῦ κόσμου. Πολλοὶ ἐνωτίζονται αὐτήν, ἄλλοι οὐδόλως προσέχουσιν εἰς αὐτήν, ὀλίγοι δὲ τὴν ἀκολουθοῦσιν.

(Ἕπεται συνέχεια)

ἐν τῷ νῷ τοῦ ἐμπορευομένου· διότι δι' αὐτῶν μορφοῦται καταλλήλως ἡ πρᾶξις, ἀποκτᾶται ἡ ἐμπειρία καὶ ῥυθμίζεται ἡ διαγωγὴ ἔν τε τῇ ἀνωτάτῃ εὐημερίᾳ ὡς καὶ ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἀνάγκῃ. Τὸ βιβλίον τοῦτο ἀποτελεῖ ἀξιόλογον ἐγκόλπιον διὰ τὸν ἔμπορον.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γενικὴ Ἱστορία ὑπὸ *Σωκράτους Ι. Τσιβανοτούλου* τέως καθηγητοῦ τῆς Γεν. Ἱστορίας ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημείῳ. Τόμος Α'. βιβλίον Α'. Ἱστορία Σινῶν, Ἰνδῶν, Αἰγυπτίων, Βαβυλωνίων, Ἀσσυρίων, Φοινίκων, Ἑβραίων καὶ Περσῶν. Τεῦχος Γ'. Ἱστορία Αἰγυπτίων, τμῆμα Α'.

— *Ἰωνικαὶ Νύκτες*. Συλλογὴ ποιημάτων· (περιγραφὴ Ἀνατολικῶν σκηνῶν καὶ ἐθίμων — διηγημάτων καὶ ἀγροτικῶν εἰκόνων) ὑπὸ *Δ. Στάη*. Μέρος Α'. *ποιήματα*. Τεῦχος Α'. (Φθνοπωρινὰ Σύννεφα—Λευκάνθεμα — Πρῶτοι Σπινθῆρες.

— *Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος* ὑπὸ *Σπ. Π. Λάμπρου*. [Τεῦχος ΙΕ', περιέχον περὶ Μυκάλης καὶ Σηστοῦ, περὶ τῶν ἐν Σικελίᾳ ἀγώνων, περὶ τῆς ἀνοικοδομήσεως καὶ τειχίσεως τῶν Ἀθηνῶν, περὶ τῆς προδοσίας καὶ τοῦ θανάτου τοῦ Παυσανίου, περὶ ἱδρύσεως τῆς Ἀθηναϊκῆς ἡγεμονίας κλ.].

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΑΝΕΥ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Φραγκίσκος Λίστ. Ὁ Liszt, οὗτινος ὁ θάνατος τηλεγραφικῶς ἠγγέλθη, δικαίως ἐπωνομάσθη ὁ Παγανίνης τοῦ κλειδοκυμβάλου, ἐγεννήθη τῇ 22 Ὀκτωβρίου 1811 ἔν τινι παρὰ τὴν Πέστην χωρίῳ τῆς Οὐγγαρίας. Ἐξαετὴς ὁ Liszt ἔδειξε τὰς πρὸς τὴν μουσικὴν τάσεις αὐτοῦ.

Πολλαὶ μουσικαὶ ἐξοχότητες ἀνεφάνησαν κατὰ τὸν παρόντα αἰῶνα, ἀποτελέσασαι τὴν νέαν Σχολὴν τοῦ κυμβαλισμοῦ, ἀλλὰ δύο εἰσὶν οἱ κορυφαῖοι αὐτῶν: ὁ Thalberg καὶ ὁ Liszt. Ὁ Liszt ἀφοῦ ἔρριψεν εἰς τὸ πῦρ τὰς πρώτας αὐτοῦ συνθέσεις, ἐδημοσίευσε *φαντασίας*, μεταξὺ τῶν ὁποίων διακρίνονται αἱ ἐπὶ τῆς Juive καὶ πλείστας ἄλλας συνθέσεις, διεκρίθη δὲ καὶ ὡς κριτικός.

Ὁ Liszt εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν ἦτο ἤδη πεφημισμένος, συνέλεξε *δημώδη ᾄσματα* καὶ *χοροὺς* τῆς πατρίδος του καλλύνας αὐτὰ καὶ καταστήσας ἀξιοθαύμαστα.

Πότε ἆρά γε θὰ ἔλθῃ ἐποχὴ, καθ' ἣν καὶ παρ' ἡμῖν θὰ γίνῃ συλλογὴ τοιαύτη!.. τίς οἶδε πόσοι θησαυροὶ τῆς ἀγνώστου ἑλληνικῆς μουσικῆς θὰ ὑπάρχωσι κεκρυμμένοι ἐν τοῖς ᾄσμασι τῶν ἑλληνικῶν ὀρέων!... Π.

Ἐκ τοῦ βίου τῶν Μορμόνων. — Γερμανός τις ἀναφέρει τὸ ἑξῆς ἀνέκδοτον περὶ τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν Μορμόνων Brigham Noung. Ὁ προφήτης οὗτος συνήντησεν ἡμέραν τινὰ Γερμανὸν Μορμόνα, ὀνόματι Taûssing καὶ ἠρώτησεν αὐτόν. «Ἀδελφὲ Taûssing πῶς ἔχετε»; «Πολὺ καλῶς» ἀπήντησεν ὁ ἐρωτηθείς. «Πόσας συζύγους ἔχετε»; «Ἔχω δύο», ἀπήντησεν οὗτος. «Εἶνε πολὺ ὀλίγαι, πρέπει νὰ λάβητε ἀκόμη ἓν ζεῦγος· θὰ σᾶς στείλω ἔτι δύο· ἀκούετε»; «Μάλιστα κύριε», ἀπήντησεν οὗτος· ὅτε ὁ ἀδελφὸς Taûssing τὸ ἑσπέρας ἐπανῆλθεν οἴκαδε, εὗρε δύο γυναῖκας εἰς τὸν οἶκόν του καθημένας. Ἡ πρώτη σύζυγος λέγει τότε· «Ἀδελφὲ Taûssing (πᾶσαι αἱ σύζυγοι τῶν Μορμόνων ὀνομάζουσι τοὺς ἄνδρας των ἀδελφοὺς) αὗταί εἰσιν αἱ ἀδελφαὶ Πράττου». Αἱ ἀδελφαὶ Πράττου ἦσαν δύο χῆραι τοῦ ἀποθανόντος «φωτὸς τῆς Ἐκκλησίας» Πράττου. Ἡ μία τούτων λαμβάνει τὸν λόγον. «Ἀδελφὲ Taûssing, λέγει, ἐστάλημεν ἐνταῦθα ὑπὸ τοῦ κ. προέδρου καὶ γνωρίζετε διὰ τί» «Μάλιστα ἐστέναξεν ὁ Taussing, ἀλλ' εἶνε πολὺ εἰς ἐμὲ νὰ συζευχθῶ ἔτι μὲ δύο γυναῖκας διὰ μιᾶς». Ἡ ἑτέρα παρετήρησε τότε. «Ὁ ἀδελφὸς Brigham μᾶς διεβεβαίωσεν ὅτι κάμνετε καλὰς ἐργασίας καὶ ὅτι δύνασθε νὰ θρέψητε ἔτι πολλὰς γυναῖκας». Παῦσις. Ὁ ἀδελφὸς Taussing ἔξεσε τὸ οὖς του. «Λοιπόν, ἀδελφὲ Taussing, ἐπανέλαβεν ἡ Σάρα, ἐπιθυμῶ, ἐν πάσῃ περιπτώσει νὰ σᾶς συζευχθῶ». Ὁ πτωχὸς ἀδελφὸς ἀπήντησεν· «Καλῶς θὰ σκεφθῶ τί θὰ πράξω καὶ θὰ σᾶς εἰδοποιήσω». Τὴν ἑπομένην μετέβη πρὸς τὸν προφήτην καὶ συνεφώνησε νὰ νυμφευθῇ τὴν Σάραν, διὰ δὲ τὴν ἄλλην ἐφρόντισεν ὁ προφήτης ἀλλαχοῦ. Τοῦτο καὶ συνέβη. Τὸ ἄστρον ὅμως τοῦ ἀδελφοῦ Taussing καὶ τῆς χήρας φαίνεται ὅτι δὲν *ἔσμιξαν*, καὶ οὕτω μετ' οὐ πολὺ μετέβη ἡ Σάρα πρὸς τὸν προφήτην καὶ ἐζήτει διαζύγιον. Ὁ ἀδελφὸς προσεκλήθη καὶ συνένευσε, ἀλλ' ὤφειλε νὰ πληρώσῃ 10 δολλάρια διὰ τὸ διαζύγιον. Ὁ δυστυχὴς δὲν εἶχε πλέον ὀβολόν, ἵνα ὅμως *ξεφορτωθῇ* τὸν διάβολον ᾠκονόμησεν αὐτὰ καὶ οὕτως ἀπηλλάγη πολὺ ἐλαφρὰ τοῦ ὀχληροῦ φορτίου.

Ὁ διάσημος ναυτίλος ὁ ὑμνηθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἰουλίου Βέρν, πρόκειται νὰ γείνῃ πραγματικότης. Ἐργάζονται νῦν ἐν τοῖς ἐργαστηρίοις τοῦ κράτους πρὸς κατασκευὴν πλοίου ὑποβρυχίου, οὗτινος τὸ σχῆμα ὁμοιάζει πρὸς ἄτρακτον. Τὸ ὕψος του εἶνε 1 μ. 80 ἑκατοστὰ καὶ τὸ μῆκος 20 μέτρα. Τὰ πάντα προϋπελογίσθησαν· δύνανται ν' ἀλλάσσωσιν ἐλευθέρως τὸν ἀέρα καὶ νὰ κανονίζωσι τὴν ἐσωτερικὴν πίεσιν. Δύο πηδάλια, τὸ ἓν ὁριζόντιον καὶ τὸ ἄλλο κάθετον, κινούμενα ὑπὸ ἠλεκτρικῆς μηχανῆς, συντελοῦσιν ὅπως τὸ πλοῖον ἀκολουθῇ τὸν κατὰ τὴν θέλησίν τοῦ δρόμον, ὡς πρὸς τὴν διεύθυνσιν καὶ τὸ βάθος· δύο λυχνίαι φωτίζουσι τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ πλοίου. Τέλος ὀπτική τις συσκευὴ εἰδικὴ ἐπιτρέπει νὰ ἴδῃ τις τὸ βάθος ἐν ᾧ εὑρίσκεται τὸ σκάφος.

ΑΝΤΙΔΗΛΩΣΙΣ

Ἀσμένως ἀπεκδεχόμεθα τὴν «*δέουσαν μίαν καὶ καλὴν ἀπάντησιν*» τοῦ κ. Μ. Γ. Δήμιτσα ἐλπίζοντες ὅτι θὰ σπουδάσῃ ἐπιμελῶς, ἵνα μὴ πρὸς τῇ χαλαρᾷ λογικῇ μεθόδῳ «*ἄνευ ἀνάγκης καὶ λεληθότως προ' ᾧ, ὅτι ἀπείρως ἔχει τοῦ εἰς τὴν*» ἑρμηνευτικὴν «*ἀναφερομένου μέρους*» τῆς κριτικῆς, ὡς ἐν παραδείγματι δεικνύει τὸ ἑξῆς (Ἑβδομ. σελ. 321 στήλ, γ'.) «Ὁ δὲ Schulze,» λέγει ὁ κ. Δήμιτσας, ταὐτὰ (ὅτι δῆλα δὴ ὁ «*Ἐρασίστρατος καὶ ὁ Ἡρόφιλος οὐδαμοῦ ἀλλαχοῦ εἰργάσθησαν ἢ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ*») ἐπιβεβαιοῖ «praesertim quam Celsus noster hos duum viros jungat *illo loco* (Ἀλεξανδρείᾳ!!!) quem superius dedimus, quo de vivorum hominum dissectione ab illis instituta agitur». Ἀλλὰ ταῦτα μεθερμηνευόμενα δηλοῦσι μόνον τὰ ἑξῆς:

«Πρὸς τούτοις ὅτι ὁ ἡμέτερος Κέλσος τοὺς δύο τούτους ἄνδρας συνδέει ἐν τῷ χωρίῳ ἐκείνῳ (τοῦ βιβλίου δῆλα δή), ὅπερ ἀνωτέρω παρεθήκαμεν, ἐν ᾧ λόγος γίνεται περὶ ζώντων ἀνθρώπων ἀνατομῆς, ὑπ' ἐκείνων γενομένης.»

Ὁ κ. Δήμιτσας παρενθεὶς τὴν λέξιν *Ἀλεξάνδρειαν*, μετεποίησεν «*ἄνευ ἀνάγκης καὶ λεληθότως*» τὸ χωρίον τοῦ βιβλίου τοῦ Κέλσου εἰς τὴν φερώνυμον τοῦ Ἀλεξάνδρου πόλιν. Πρὸς τούτοις δὲ ἔχομεν δι' ἐλπίδος ὅτι ὁ κ. Μ. Γ. Δήμιτσας ἀπονέμων ἡμῖν δικαιοσύνην θ' ἀναγνωρίσῃ ἐν τῇ «*ἀπαντήσει*» αὐτοῦ ὅτι αἱ ὀλίγαι ἡμῶν νύξεις πολὺ ἀπεῖχον τοῦ ν' ἀποβλέπωσιν εἰς πρόσωπα· καὶ ἐὰν ὁ κ. Μ. Γ. Δήμιτσας ἐμμένῃ ἐν τῇ κλίσει αὐτοῦ νὰ ὑποβάλλῃ ταῖς ἐπιστημονικαῖς ζητήσεσι σκοποὺς προσωπικούς, τότε δικαιότερον καὶ ἀληθέστερον θὰ προσενεχθῇ πρὸς ἡμᾶς, ἐὰν ἀνομολογήσῃ, ὅτι αἱ ὀλίγαι ἡμῶν λέξεις ἤθελον νὰ καταστήσωσι προσεκτικὸν τὸν ἕλληνα, τὸν γνωστόν, τὸν συμπολίτην ἡμῶν μᾶλλον ἢ νὰ ὑπερασπίσωσι τὸν ἀλλότριον. Ἐντεῦθεν δὲ θὰ κατίδῃ καὶ ὅτι, ἡ ἀνάμιξις ἡμῶν ἐν τῷ ἀγῶνι δὲν ἦτο τόσον «*ἀπροσδόκητος*», ὅτον ἡ τοῦ κ. Μ. Γ. Δήμιτσα εἰς τὴν διαφορὰν Γαλάτου καὶ Γερμανοῦ.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΔΗΣ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

137. *Στοιχειόγριφος.*

Ἐὰν κανεὶς μοῦ ἀποκόψῃ τὸ κεφάλι,
Καὶ ἂν συνάμα μοῦ ἀλλάζῃ τὴν οὐρά,
Καὶ ἂν ὀλίγο ἐπάνω καὶ τὸν τόνο βάλλῃ.
Ἀπὸ πουλὶ ποὺ εἶμαι θὰ μὲ μεταβάλλῃ
Εἰς μίαν νῆσον τοῦ Αἰγαίου, μιὰ χαρά!!.

Θ. Β. Ρ.

138. *Αἴνιγμα. δημῶδες*

Κίτρινοι οἱ τοῖχοι
Κίτρινες ἡ κάμαρες
Ἄσπροι οἱ δοῦλοι.

ΛΥΣΕΙΣ

ΤΩΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΑΡ. 123

133. Ἀρταξέρξης.—134. Αὐχὴν χήν.—135. Γλῶσσα-Ὄσσα.—136. Γεγραμμένος χάρτης.

ΤΥΠΟΙΣ ΘΡ. ΠΑΠΑΛΕΞΑΝΔΡΗ ΚΑΙ ΑΛ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ